

Justitieutskottets betänkande 2024/25:JuU11

Våldsbrott och brottsoffer

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om våldsbrott och brottsoffer, bl.a. med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena rör vissa frågor om våld i nära relationer, stärkt skydd för brottsoffer, unga brottsoffer, registerkontroll och ersättning till brottsoffer m.m.

I betänkandet finns 12 reservationer (S, SD, V, C, MP).

Behandlade förslag

Cirka 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet6

Utskottets överväganden.....7

 Våld i nära relationer7

 Stärkt skydd för brottsoffer18

 Unga brottsoffer24

 Sexköp och pornografi31

 Offentlighet och sekretess35

 Registerkontroll40

 Ersättning till brottsoffer44

 Motioner som bereds förenklat.....50

Reservationer51

 1. Stöd till våldsutsatta kvinnor, punkt 1 (S, MP).....51

 2. Eftervård, punkt 2 (S, MP).....51

 3. Brottsoffermyndigheten m.m., punkt 3 (S).....52

 4. Stärkt arbete mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan, punkt 5 (V, MP).....53

 5. Barns specifika behov i rättsprocessen, punkt 6 (S, V, MP).....53

 6. Utredningstid när barn utsatts för brott, punkt 7 (S, C)54

 7. Sexuellt kränkande bilder och filmer på internet, punkt 8 (MP).....55

 8. Begränsning av våldspornografi, punkt 9 (V).....56

 9. Sekretessbrytande bestämmelser mellan myndigheter, punkt 11 (C) ...57

 10. Stärkt sekretess för personuppgifter, punkt 12 (C)57

 11. Efterföljande och regelbunden registerkontroll, punkt 13 (C)58

 12. Barns skadeståndsrättigheter, punkt 15 (SD).....58

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....60

 Motioner från allmänna motionstiden 2024/2560

Bilaga 2

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet73

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Våld i nära relationer

1. Stöd till våld utsatta kvinnor

Riksdagen avslår motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 81.

Reservation 1 (S, MP)

2. Eftervård

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2618 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 18 och

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 82.

Reservation 2 (S, MP)

Stärkt skydd för brottsoffer

3. Brottsoffermyndigheten m.m.

Riksdagen avslår motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 105 och 106.

Reservation 3 (S)

4. Brottsförebyggande rådet

Riksdagen avslår motion

2024/25:210 av Josef Fransson (SD).

5. Stärkt arbete mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan

Riksdagen avslår motion

2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 31.

Reservation 4 (V, MP)

Unga brottsoffer

6. Barns specifika behov i rättsprocessen

Riksdagen avslår motion

2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 15.

Reservation 5 (S, V, MP)

7. Utredningstid när barn utsatts för brott

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 107 och

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 27.

Reservation 6 (S, C)

8. Sexuellt kränkande bilder och filmer på internet

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 7 och
2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 7.

Reservation 7 (MP)

Sexköp och pornografi

9. Begränsning av våldspornografi

Riksdagen avslår motion

2024/25:1903 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 16.

Reservation 8 (V)

10. Spridning av sexköpslagen internationellt

Riksdagen avslår motion

2024/25:2340 av Ida Ekeröth Clausson och Karin Sundin (båda S)
yrkande 6.

Offentlighet och sekretess

11. Sekretessbrytande bestämmelser mellan myndigheter

Riksdagen avslår motion

2024/25:3159 av Malin Björk m.fl. (C) yrkande 21.

Reservation 9 (C)

12. Stärkt sekretess för personuppgifter

Riksdagen avslår motion

2024/25:3159 av Malin Björk m.fl. (C) yrkande 22.

Reservation 10 (C)

Registerkontroll

13. Efterföljande och regelbunden registerkontroll

Riksdagen avslår motion

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 23.

Reservation 11 (C)

Ersättning till brottsoffer

14. Utökad information till brottsoffer

Riksdagen avslår motion

2024/25:1368 av Mikael EskilanderSSon m.fl. (SD) yrkande 6.

15. Barns skadeståndsrättigheter

Riksdagen avslår motion

2024/25:1368 av Mikael EskilanderSSon m.fl. (SD) yrkande 4.

Reservation 12 (SD)

16. Terrorfond

Riksdagen avslår motion

2024/25:2894 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 8.

Motioner som bereds förenklat

17. Motioner som bereds förenklat

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 10 april 2025

På justitieutskottets vägnar

Henrik Vinge

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik Vinge (SD), Mikael Damsgaard (M), Heléne Björklund (S), Pontus Andersson Garpvall (SD), Petter Löberg (S), Charlotte Nordström (M), Anna Wallentheim (S), Adam Marttinen (SD), Gudrun Nordborg (V), Torsten Elofsson (KD), Ulrika Liljeberg (C), Katja Nyberg (SD), Ulrika Westerlund (MP), Martin Melin (L), Sanna Backeskog (S), Lars Isacsson (S) och Lars Jilmstad (M).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet ca 120 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2024/25. Yrkandena rör bl.a. frågor om våld i nära relationer, stärkt skydd för brottsoffer, unga brottsoffer, registerkontroll och ersättning till brottsoffer. Yrkandena finns i bilaga 1. Av dessa behandlas ca 100 motionsyrkanden i förenklad ordning eftersom de tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden. Dessa yrkanden finns i bilaga 2.

Utskottets överväganden

Våld i nära relationer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om stöd till våldsutsatta kvinnor och om eftervåld. Utskottet hänvisar till pågående arbete på området.

Jämför reservation 1 (S, MP) och 2 (S, MP).

Motionerna

Stöd till våldsutsatta kvinnor

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 81 anförs att stödet till våldsutsatta kvinnor som anmäler brott bör bli bättre och finnas med hela vägen genom ett förbättrat samarbete mellan inblandade myndigheter.

Eftervåld

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 82 föreslås att s.k. eftervåld ska uppmärksammas och lagföras, t.ex. återkommande vårdnadstvister, försök att fördröja bodelningen eller att gärningsmannen lämnat kvinnan med stora skulder.

I kommittémotion 2024/25:2618 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 18 föreslås att en bred utredning ska tillsättas med syftet att kriminalisera alla eftervåldets olika uttryck, såsom fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt och materiellt våld samt försummelsevåld, och lämna konkreta förslag på författningsändringar för dessa.

Bakgrund

Gällande rätt

Skärpta straff för våld och andra kränkningar i nära relationer

Riksdagen beslutade i november 2021 om lagändringar som gällde våld och andra kränkningar i nära relationer (prop. 2021/22:217, bet. 2021/22:JuU8, rskr. 2021/22:39). Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2022 och innebar bl.a. följande straffskärpningar:

- Minimistrafvet för grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning höjdes från fängelse i nio månader till fängelse i ett år.
- Straffet för överträdelse av kontaktförbud skärptes på så sätt att böter togs bort från straffskalan.

Lagändringarna innebar även följande:

- Förtal och grovt förtal kan ingå som ett led i dels grov fridskränkning och grov kvinnofridskränkning, dels olaga förföljelse.
- Ett utvidgat kontaktförbud kan förenas med villkor om elektronisk övervakning som en förstahandsåtgärd.
- Det s.k. väsentlighetskravet för kontaktförbud i fråga om en gemensam bostad och för särskilt utvidgat kontaktförbud togs bort.

Stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta

Den 1 juli 2024 trädde lagändringar i kraft som bl.a. innebar förbättrade förutsättningar för en hyresgäst att behålla lägenheten vid en uppsägning om han eller hon utsatts för våld av en närstående. Dessutom förstärktes möjligheterna för en medhyresgäst eller medboende maka eller sambo som utsatts för våld av en närstående att överta ett hyreskontrakt (prop. 2023/24:112, bet. 2023/24:CU20, rskr. 2023/24:190).

Socialtjänstens ansvar vid våld i nära relationer

Enligt 5 kap. 11 § socialtjänstlagen (2001:453) hör det till socialnämndens uppgifter att verka för att den som utsatts för brott och hans eller hennes närstående får stöd och hjälp. Socialnämnden ska särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp av närstående kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.

Enligt 5 kap. 11 a § samma lag hör det också till socialnämndens uppgifter att verka för att den som utsätter eller har utsatt närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende. När socialnämnden fullgör uppgiften ska nämnden särskilt beakta säkerheten för den som utsätts eller har utsatts för våld eller andra övergrepp och dennes närstående.

Planerad lagstiftning

Utökade möjligheter att besluta om kontaktförbud

Regeringen överlämnade den 18 mars 2025 proposition 2024/25:123 Kontaktförbud – ett utökat skydd för utsatta personer.

Regeringen föreslår bl.a. att

- otillbörlig övervakning ska införas som en ny grund för kontaktförbud
- kontaktförbud ska få meddelas för att skydda målsägande och vittnen i en rättsprocess
- andra omständigheter än tidigare brottslighet ska få större betydelse vid riskbedömningen
- det ska införas en presumtion för kontaktförbud efter allvarliga brott i nära relationer
- ett särskilt utvidgat kontaktförbud ska kunna meddelas som en förstahandsåtgärd
- utvidgade och särskilt utvidgade kontaktförbud ska kunna omfatta större geografiska områden

- straffen för grovt barnfridsbrott och vissa överträdelser av kontaktförbud ska skärpas.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Genomförande av direktivet om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer

I mars 2022 presenterade EU-kommissionen ett förslag till EU-direktiv om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer, COM(2022) 105 final. Syftet med direktivet är att fastställa en heltäckande ram för att effektivt bekämpa våld mot kvinnor och våld i nära relationer inom EU. Med utgångspunkt i kommissionens förslag har Europaparlamentet och rådet antagit direktiv (EU) 2024/1385 av den 14 maj 2024 om bekämpning av våld mot kvinnor och våld i nära relationer som trädde i kraft den 13 juni 2024. Medlemsstaterna ska ha genomfört det nya direktivet senast tre år efter dess ikraftträdande.

I kapitel 4 i direktivet regleras stöd till brottsoffer. Varje medlemsstat ska säkerställa att brottsoffer får tillgång till specialiserat stöd utifrån individens förutsättningar, och det finns specifika krav på stöd vad gäller brottsoffer som har utsatts för sexuellt våld, kvinnlig könsstympning och sexuella trakasserier i arbetslivet (artiklarna 25–28).

Regeringen beslutade den 27 februari 2025 att tillsätta en utredning som ska överväga vilka åtgärder som krävs för att i svensk rätt genomföra EU-direktivet (dir. 2025:21). I direktiven till utredningen konstaterar regeringen att EU-direktivet är omfattande och detaljrikt och att svensk rätt i stora delar redan är förenlig med direktivet.

Utredaren ska bl.a.

- analysera EU-direktivet
- bedöma om det krävs åtgärder för att genomföra direktivet, och i så fall vilka
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 27 maj 2026.

Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017–2026 och åtgärdsprogram för 2024–2026

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv (prop. 2008/09:1, bet. 2008/09:AU1, rskr. 2008/09:115). Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål, och ett av målen är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

I skrivelsen Makt, mål och myndighet (skr. 2016/2017:10) presenterades en tioårig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017–2026 och ett tillhörande åtgärdsprogram för 2017–2020. Därefter följde ett åtgärdsprogram för 2021–2023. Åtgärdsprogrammet för

2024–2026 (dnr A2024/00869) är det tredje och sista åtgärdsprogrammet inom perioden för den nuvarande nationella strategin.

Målsättningarna i den nationella strategin är

- ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld
- förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta
- effektivare brottsbekämpning
- förbättrad kunskap och metodutveckling.

Utgångspunkterna för den nationella strategin är följande:

- våld ska förebyggas med fokus på våldsutövare
- större uppmärksamhet på flickors och unga kvinnors utsatthet för våld
- större fokus på livssituationer och omständigheter som kan innebära särskild sårbarhet
- funktionshindersperspektiv
- barnets rätt och barnets bästa
- hbtqi-personers lika rättigheter och möjligheter
- förbättrad samverkan och styrning
- kunskapsbaserat arbete.

Åtgärdsprogrammet för 2024–2026 har sex målsättningar som är baserade på regeringens prioriteringar, den nationella strategin och den s.k. Istanbul-konventionen:

- övergripande åtgärder för en långsiktig och hållbar struktur för stöd, organiserings och uppföljning
- tidiga och förebyggande insatser, med fokus på barn och unga och hedersrelaterat våld och förtryck
- återfallsförebyggande insatser med fokus på våldsutövare
- förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd till utsatta
- effektivare brottsbekämpning
- förbättrad kunskap och metodutveckling.

Utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck

Utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck delredovisade i mars 2024 sitt uppdrag genom delbetänkandet Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21). I betänkandet föreslås följande nya delmål för att förebygga och bekämpa våld:

Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet till kroppslig och psykisk integritet.

Delmålet består av två led som beskriver olika dimensioner av arbetet för att förebygga och motverka våld inom ramen för jämställdhetspolitiken. Delmålets två led skapar på så sätt en helhet. Delmålets första led innehåller en uppräkningslista av de olika våldsformer som listas i delmålet och avser

- mäns våld mot kvinnor, som inbegriper våld som flickor och kvinnor utsätts för av närstående, bekanta eller obekanta män och pojkar i det privata och det offentliga
- våld i nära relationer, som omfattar allas utsatthet och utövande av våld mot närstående oavsett kön och ålder
- hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive bl.a. barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor
- utnyttjande i prostitution och människohandel, med fokus på människohandel för sexuella ändamål samt utnyttjande av barn genom sexuell exploatering.

Delmålets andra led fokuserar på rätten till integritet utifrån ett livscykelperspektiv och avser

- allas lika rätt och möjlighet till kroppslig integritet, som handlar om att alla, oavsett kön, ska ha samma rätt och möjlighet att bestämma över sin egen kropp, sexualitet och reproduktion, inklusive frihet från sexuellt våld och sexuella övergrepp av närstående, bekanta eller obekanta i det privata och det offentliga
- allas lika rätt och möjlighet till psykisk integritet, som handlar om frihet från psykiskt våld, såsom kontrollerande och nedbrytande beteenden.

Delbetänkandet remitterades under våren 2024 och bereds nu inom Regeringskansliet. Utredningens uppdrag slutredovisades den 7 mars 2025 genom betänkandet *Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter* (SOU 2025:28). Utredningens förslag innebär en förstärkt styrning av jämställdhetspolitiken, som förbättrar möjligheten att uppnå nollvisionen om att alla former av våld ska upphöra.

Utredning om stärkt skydd för den som vill separera

Regeringen beslutade den 7 november 2024 att utse en särskild utredare som ska se över reglerna om bodelningsprocessen och om betänketid i äktenskapsbalken (dir. 2024:107). Syftet är att säkerställa en välfungerande, effektiv och rättssäker ordning för personer som vill separera och att motverka ekonomiskt våld. Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2025.

Regeringens skrivelse Fördjupad uppföljning av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

I skrivelsen *Fördjupad uppföljning av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor* (skr. 2024/25:69) redogör regeringen för arbetet med

att uppnå det sjätte jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra (se närmare om delmålet i skr. 2016/17:10).

Till grund för skrivelsen ligger Jämställdhetsmyndighetens rapport Dags att prioritera det våldsförebyggande arbetet från den 22 april 2024 (A2024/00628). Regeringen konstaterar mot bakgrund av Jämställdhetsmyndighetens rapport att det görs framsteg inom området mäns våld mot kvinnor men att det finns fortsatta utmaningar. Utifrån de indikatorer som Jämställdhetsmyndigheten har följt upp ses vissa positiva tendenser under perioden för den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017–2026, bl.a. vad gäller återfallsförebyggande insatser och en minskning av kvinnors och flickors utsatthet för sexuellt våld. Även om det har gjorts framsteg behöver arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel fortsätta att stärkas. Enligt regeringens bedömning är det också angeläget att ny kunskap liksom evidensbaserade metoder och arbetssätt inom området fortsätter att tas fram, införas och utvärderas. Regeringen bedömer att det behövs ytterligare indikatorer inom vissa områden. Det gäller särskilt hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel samt kunskap och metodutveckling. Det finns även behov av att vidareutveckla indikatorerna för att följa utvecklingen på området mäns våld mot kvinnor och bedöma i vilken mån ett önskvärt utfall har uppnåtts.

Skrivelsen bereds av arbetsmarknadsutskottet (bet. 2024/25:AU9), och planerat beslutsdatum är den 14 maj 2025.

Uppdrag till myndigheter

Uppdrag till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården och Socialstyrelsen

Regeringen har som en del av de åtgärder som ingår i åtgärdsprogrammet för 2024–2026 gett Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården och Socialstyrelsen i uppdrag att bl.a.

- införa och vid behov utveckla metoder i syfte att mer effektivt upptäcka, förebygga och förhindra mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck – med särskilt fokus på våldsutövarna och i synnerhet högriskaktörer och återfallsförbrytare
- införa och vid behov utveckla metoder i syfte att insatser från olika myndigheter och samhällsaktörer som kommer i kontakt med våldsutövare och/eller våldutsatta ska vara synkroniserade och effektiva när våldsbrott har begåtts eller riskerar att begås
- identifiera eventuella hinder för en effektiv samverkan mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården, socialtjänsten och hälso- och sjukvården och föreslå lösningar för hur dessa hinder kan överbryggas.

Uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2022–2024

Regeringen beslutade den 2 juni 2022 att ge Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket och Socialstyrelsen i uppdrag att verka för förbättrad upptäckt av våld m.m. Med våld avses här det våld som omfattas av regeringens nationella strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

De fem myndigheterna ovan ska utveckla samverkan om

- rutiner och metoder för upptäckt av våldsutsatthet och våldsutövande samt hänvisning till rätt instans
- förstärkt stöd till relevant personal med klientkontakter
- stöttad ledning och styrning för att arbetet med ökad upptäckt av våld ska kunna göras uthålligt över tid och införas i myndigheternas ordinarie verksamheter.

Myndigheterna ska också redovisa de åtgärder som genomförts för att öka medarbetares och chefers kunskaper om mäns våld mot kvinnor och en gemensam grundförståelse för frågor om våld, dess orsaker, omfattning och konsekvenser.

Jämställdhetsmyndigheten slutredovisade uppdraget till Regeringskansliet den 31 mars 2025 genom rapporten Myndigheter i samverkan ökar upptäckten av våld (rapport 2025:6).

Uppdrag till Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket

Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket har i uppdrag att stärka arbetet med stöd till brottsoffer och vittnen. Myndigheterna kommer att arbeta för att säkerställa att brottsoffer och vittnen får tillräcklig information och stöd samt ett gott bemötande under rättsprocessen. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Brottsoffermyndigheten. Uppdraget ska redovisas senast den 30 januari 2026 (Ju2024/02472).

Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten

Regeringen har gett flera uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten som rör våld i nära relationer:

- Förstärkta insatser mot våld i ungas parrelationer – datum för slutredovisning till Regeringskansliet var den 31 mars 2025.
- Kartlägga våld mot män i nära relationer – uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 30 september 2025.
- Kartlägga hbtqi-personers utsatthet och risk för utsatthet för våld i nära relationer – datum för slutredovisning till Regeringskansliet var den 31 mars 2025.
- Mäns våld mot kvinnor, annat våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck mot barn och vuxna som tillhör de nationella minoriteterna – uppdraget skulle delredovisas skriftligt senast den 31 mars 2025,

och det ska delredovisas muntligt senast den 31 mars 2026 och slutredovisas senast den 31 mars 2027.

- Sammanställa och sprida information om ekonomiska aspekter av våld i nära relationer – uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 26 februari 2026.
- Uppdrag om de digitala dimensionerna av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel – uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet senast den 27 februari 2026.

Polismyndighetens arbete mot våld i nära relationer

Av Polismyndighetens årsredovisning för 2020 framgår följande (s. 80). Rikspolischefen beslutade i juni 2019 om en satsning som gällde särskilt utsatta brottsoffer. Särskilt utsatta brottsoffer är samlingsnamnet för målsägande inom brottskodsgrupperna brott i nära relationer, våldtäkt och brott mot barn. Den särskilda satsningen innebar bl.a. en resursförstärkning med 350 medarbetare till verksamheter som arbetar inom området. Resursförstärkningen var genomförd i juli 2020.

Under 2020 konkretiserade Polismyndigheten genomförandet av rikspolischefens beslutade satsning för särskilt utsatta brottsoffer. Polismyndighetens brottsutredande verksamhet ska använda metodstödet Ett utvecklat bästa arbetssätt, genomföra tidig bevissäkring och få förstärkta resurser.

För att förstärka användandet av metodstödet genomförde Polismyndigheten under 2020 riktade kompetenshöjande insatser till nyckelfunktioner inom myndighetens brottsutredande verksamhet. Regionala utbildningsinsatser mot olika målgrupper har också gjorts med stöd av utvecklingscentrum inom Polismyndigheten. För att ytterligare göra metodstödet känt har Polismyndigheten tagit fram och publicerat en webbaserad informationsfilm. Utöver insatserna för att göra metodstödet känt genomför Polismyndigheten sedan andra tertiet 2020 tertialvisa kvalitativa uppföljningar av tillämpningen av metodstödet. Med stöd av den kvalitativa uppföljningen på polisområdesnivå blir det möjligt att rikta kompetenshöjande insatser till organisatoriska enheter (specifika grupper och nyckelfunktioner) och genom det åtgärda bristerna. Arbetet med den tidiga bevissäkringen tog ett stort steg framåt under 2020 när det gällde videodokumentation av målsägande som är en av de viktigaste bevissäkringsmetoderna.

I Polismyndighetens regleringsbrev för 2025 anges att myndigheten ska återrapporera resultatet av arbetet med brottsbekämpningen. Myndigheten ska då särskilt redovisa bl.a. hur utredning och lagföring av dödligt våld, av mäns våld mot kvinnor och av brott mot barn har utvecklats i förhållande till brottsutvecklingen i relevanta delar när det gäller

- redovisade ärenden
- lagförda personer
- unika misstänkta i redovisade ärenden

- lagförda personer som är misstänkta för många brott
- beslag, yrkanden och förverkanden
- tid från brott till utredning och lagföring när det gäller unga lagöverträdare.

Vidare ska myndigheten återrapportera vilka åtgärder myndigheten har vidtagit för att säkerställa en effektiv förmåga att bl.a. förebygga och utreda mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Av redovisningen ska det också framgå hur myndigheten har samverkat med Åklagarmyndigheten för att fler brott ska utredas och lagföras.

Av en bilaga till Polismyndighetens regleringsbrev framgår bl.a. att följande regeringsuppdrag pågår:

- Uppdrag att stärka kompetensen hos polisanställda för att bemöta personer med psykisk ohälsa i ärenden om brott i nära relation. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 september 2025 (Ju2022/02417).
- Uppdrag att stärka samverkan för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, inklusive där barn är involverade. Uppdraget ska slutredovisas senast den 15 oktober 2026 (Ju2024/01453).

Polismyndighetens årsredovisning för 2024

I Polismyndighetens årsredovisning för 2024 anges bl.a. att myndighetens arbete mot mäns våld mot kvinnor har haft en positiv utveckling. Uppdraget att bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer delar Polismyndigheten med flera andra samhällsaktörer. En fortsatt samverkan med andra som på olika sätt möter våldsutsatta och våldsutövare är central för att långsiktigt kunna förebygga problemet.

Det anges vidare att Polismyndigheten har fortsatt arbetet för att stärka förmågan att förebygga mäns våld mot kvinnor genom att skifta perspektiv mot våldsutövarna. Arbetet har främst bedrivits genom den nationella polisoperationen Beta. Inom ramen för Beta har Polismyndigheten kartlagt närmare 700 individer som högriskaktörer i bl.a. relationsvåld för att kunna genomföra våldsreducerande insatser.

Åklagarmyndighetens arbete mot våld i nära relationer

I Åklagarmyndighetens regleringsbrev för 2025 anges att myndigheten ska redovisa hur den har säkerställt en ökad operativ förmåga i arbetet med att bl.a. bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Vidtagna och planerade åtgärder inom befintliga ekonomiska ramar för att öka lagföringen ska särskilt redovisas samt hur samverkan bedrivs med Polismyndigheten i dessa ärenden.

Åklagarmyndighetens årsredovisning för 2024

I Åklagarmyndighetens årsredovisning för 2024 anges bl.a. att en snabb lagföring är viktig och att förundersökningsarbetet tidigt ska prioriteras på de

brottsmisstankar som bedöms kunna leda till en snabb lagföring. Vidare anges att det inom ramen för den löpande samverkan med Polismyndigheten genomförs myndighetsgemensamma aktiviteter och utbildningar, som t.ex. workshoppar om brott i parrelationer, sexualbrott och kontaktförbud. Studiebesök till ett annat åklagarområde och en annan polisregion för erfarenhetsutbyte har också genomförts av åklagare och utredare gemensamt.

Brottsförebyggande rådets årsredovisning för 2024

Av Brottsförebyggande rådets (Brå) årsredovisning för 2024 framgår när det gäller våld mot kvinnor i nära relation bl.a. att svårigheterna och utmaningarna är stora, trots höga ambitioner inom rättsväsendet och andra myndigheter. Andelen anmälningar som leder till lagföring är låg, vilket bidrar till att många kvinnor inte anmäler vad de utsatts för. Mörkertalet är stort. Det är enligt Brå angeläget att utveckla rättsväsendets arbete mot våld i nära relation. Detsamma gäller andra statliga myndigheter, kommunerna och civilsamhället. Särskilt kan nämnas behovet av att utveckla samverkan mellan olika aktörer samt att utveckla det förebyggande och återfallsförebyggande arbetet. Dessutom måste de insatser som vidtas utvärderas för att öka förutsättningarna att sprida framgångsrika koncept.

Riksrevisionens granskning av statens insatser mot ekonomiskt våld i nära relationer

Riksrevisionen har inlett en granskning av effektiviteten i statens insatser mot ekonomiskt våld i nära relationer. Resultatet av granskningen kommer att presenteras i en rapport med planerad publicering den 10 april 2025.

Nationellt centrum för kvinnofrid

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset har regeringens uppdrag att höja kunskapen nationellt om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. NCK har även regeringens uppdrag att ge stöd till våldsutsatta kvinnor. För att genomföra uppdragen arbetar NCK med utbildning av yrkesverksamma och studenter, metodutveckling för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor samt med information, forskning och kunskaps-sammanställning. NCK driver sedan 1994 Sveriges första specialistmottagning för kvinnor som utsatts för våld – kvinnofridsmottagningen vid Akademiska sjukhuset i Uppsala.

NCK driver sedan 2007 på uppdrag av regeringen Kvinnofridslinjen, som är Sveriges nationella stödtelefon för kvinnor som har utsatts för psykiskt, sexuellt eller ekonomiskt våld. Kvinnofridslinjen är öppen dygnet runt alla dagar på året, och samtalet är kostnadsfritt för den som ringer.

Regeringen har gett NCK i uppdrag att införa ett för EU harmoniserat telefonnummer för personer som har utsatts för mäns våld mot kvinnor, våld i

nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt för hbtqi-personer. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2026.

Svar på en interpellation

Jämställdhets- och arbetslivsminister Paulina Brandberg (L) anförde den 11 juni 2024 i en interpellationsdebatt om arbetet mot våld i nära relation (ip. 2023/24:782) bl.a. följande:

Regeringen har under 2024 avsatt drygt 600 miljoner kronor för att förstärka arbetet inom det jämställdhetspolitiska området. Genom satsningarna kan skyddet mot våldet och förtrycket stärkas samtidigt som stödet till utsatta förbättras.

Socialstyrelsen har 2024 fått i uppdrag att analysera och ta fram förslag på en samordnad stödkedja för våldsutsatta individer (S2024/00720).

Den 1 april 2024 trädde ett nytt regelverk i kraft som innebär att skyddat boende blir en boendeinsats enligt socialtjänstlagen med minimikrav och tillståndsplikt för den som driver skyddat boende. Reformen innebär stärkta rättigheter för barn i skyddat boende och en ny möjlighet att skydda barnet mot kontakt med en våldsutövande vårdnadshavare under vistelsen i boendet.

Regeringen har på straffrättens område också tillsatt flera utredningar för att få till ett perspektivskifte, där reglerna i större utsträckning ska utformas utifrån ett brottsofferperspektiv och med beaktande av samhällets behov av skydd.

Som interpellanten lyfter har Inspektionen för vård och omsorg, Ivo, nyligen redovisat ett uppdrag om förstärkt tillsyn av socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Ivos tillsyn visar på allvarliga brister i förhållande till gällande bestämmelser på detta område. Kommuner och regioner bör noga beakta tillsynsresultaten och åtgärda bristerna. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården har en mycket viktig roll i arbetet med såväl våldsutsatta som våldsutövare. Regeringen fortsätter att verka för att mäns våld mot kvinnor ska upphöra genom insatser på alla samhällsnivåer.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har under senare år återkommande behandlat olika frågor om våld i nära relationer. För en utförlig redovisning av tidigare behandling kan hänvisas till betänkande 2023/24:JuU18 (s. 21 f.).

Utskottets ställningstagande

Som framgår av redogörelsen ovan pågår det ett omfattande arbete för att bekämpa våld i nära relationer. Det rör sig bl.a. om utrednings- och beredningsarbete i olika frågor om våld i nära relationer, och flera myndigheter har i uppdrag att stärka arbetet med att bekämpa sådant våld. Utskottet är därför inte berett att föreslå något tillkännagivande om att stödet till våldsutsatta kvinnor som anmäler brott bör bli bättre och finnas med hela vägen genom ett förbättrat samarbete mellan inblandade myndigheter. Utskottet avstyrker

därmed motion 2024/25:3111 (S) yrkande 81. Av samma skäl är utskottet heller inte berett att föreslå några sådana tillkännagivanden om eftervård som begärs i motionerna 2024/25:3111 (S) yrkande 82 och 2024/25:2618 (MP) yrkande 18. Även dessa motionsyrkanden avstyrks därför.

Stärkt skydd för brottsoffer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Brottsoffermyndigheten m.m., om Brottsförebyggande rådet och om ett stärkt arbete mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan.

Jämför reservation 3 (S) och 4 (V, MP).

Motionerna

Brottsoffermyndigheten m.m.

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 105 framhålls ideella organisationers viktiga arbete med stöd till brottsoffer, t.ex. för att underlätta för människor att vittna om brott.

I samma motion yrkande 106 anförs att Brottsoffermyndighetens arbete med information till brottsoffer och vittnen om deras rättigheter måste fortsätta och utvecklas.

Brottsförebyggande rådet

I motion 2024/25:210 av Josef Fransson (SD) framställs invändningar mot Brottsförebyggande rådet och föreslås därför att statens arbete med brottsförebyggande arbete ska reformeras.

Stärkt arbete mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan

I kommittémotion 2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 31 föreslås ett stärkt arbete mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan genom utbildning och resurser.

Bakgrund

Bestämmelser om information till stöd för brottsoffer

Det finns en långtgående informationsskyldighet gentemot ett brottsoffer. Detta regleras bl.a. i förundersökningskungörelsen (1947:948). Exempelvis ska brottsoffret informeras om rätten till målsägandebiträde och stödperson, möjligheterna att begära skadestånd och få ersättning enligt brottsskadelagen (2014:322) samt möjligheten att ansöka om rättshjälp och kontaktförbud (13 a §). Dessutom ska brottsoffret så snart som möjligt tillfrågas om han eller

hon vill bli underrättad om beslut om att en förundersökning inte ska inledas eller att en inledd förundersökning har lagts ned, beslut om att åtal inte ska väckas, tidpunkt och plats för sammanträden i rätten och en dom eller ett slutligt beslut i målet (13 b §). Vidare ska brottsoffret informeras när en gripen, anhållen eller häktad misstänkt person avviker eller om frihetsberövandet hävs (13 c §).

EU:s brottsofferdirektiv

EU-kommissionen lade den 12 juli 2023 fram ett förslag om ändring i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/29/EU om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem (brottsofferdirektivet). Syftet med det föreslagna ändringsdirektivet är att brottsoffer ska kunna få stöd och tillgång till information, utkräva rättvisa och få ersättning. Regeringen skickade förslaget på remiss för att få in synpunkter, och remisstiden gick ut den 5 oktober 2023. Trepartsförhandlingar med Europaparlamentet om direktivförslaget pågår under våren 2025.

Förordningen om brottsofferfond

Enligt förordningen (1994:426) om brottsofferfond får bidrag från brottsofferfonden lämnas för att stödja forskning, utbildning, information och utvecklingsverksamhet. Bidrag får även lämnas till ideella organisationer i form av verksamhetsstöd (1 §).

Förordningen om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet

Den 1 januari 2023 trädde förordningen (2022:257) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet i kraft. Förordningen innehåller bestämmelser om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och andra ideella organisationer som bedriver verksamhet med det huvudsakliga ändamålet att arbeta förebyggande eller motverkande eller att stödja eller förbättra situationen för brottsoffer, inom ett eller flera av följande områden:

1. mäns våld mot kvinnor
2. våld i nära relationer
3. sexuellt våld
4. hedersrelaterat våld och förtryck
5. prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Syftet med bidraget är att stärka det civila samhällets möjligheter att bidra till att förbättra levnadsvillkoren för dem som har utsatts eller riskerar att utsättas för våld (1 §).

Till grund för förordningen låg departementspromemorian Ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet (Ds 2019:7), som syftade till att skapa långsiktiga ekonomiska förutsättningar för

kvinn- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brotts- offerområdet.

Brottsoffermyndighetens uppgift

Enligt 1 § förordningen (2007:1171) med instruktion för Brottsoffermyndig- heten är Brottsoffermyndighetens uppgift att främja brottsoffers rättigheter, uppmärksamma deras behov och intressen samt vara ett informations- och kunskapscentrum för brottsofferfrågor.

Brottsoffermyndighetens arbete med information till brottsoffer

Av information på Brottsoffermyndighetens webbplats framgår att myndig- heten arbetar på flera olika sätt för att sprida kunskap som kan leda till att brottsoffer får bättre stöd och hjälp. Brottsoffermyndigheten har bl.a.

- tagit fram flera filmer för att brottsoffer ska få bättre kunskap inom olika brottsofferfrågor
- arrangerat utbildningar och temadagar
- tagit fram webbutbildningar som riktar sig till vittnesstöd, lärare och förskolepersonal
- tagit fram flera filmer för att ge bättre kunskap inom olika brottsofferfrågor
- finansierat forskning och projekt genom Brottsofferfonden
- tagit fram olika webbplatser som riktar sig till brottsoffer.

Tidöavtalet

I Tidöavtalet (s. 28) beskrivs hur Sverigedemokraterna, Moderaterna, Krist- demokraterna och Liberalerna i ett samarbetsprojekt om kriminalitet kommer att utarbeta och genomföra politiska reformer för att bekämpa och förebygga brott samt öka tryggheten under valperioden 2022–2026. Under rubriken Stöd och information till utsatta anføres följande:

Ökade insatser ska göras för att brottsoffer och potentiella brottsoffer ska ha full kännedom om sina rättigheter och om möjligheter till hjälp och stöd. Riktade insatser ska ske till personer i en särskilt utsatt situation, såsom barn och unga, äldre samt personer utsatta för hedersrelaterat förtryck.

Uppdrag om ett stärkt stöd till brottsoffer och vittnen

Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket har i uppdrag att stärka arbetet med stöd till brottsoffer och vittnen. Myndigheterna ska arbeta för att säkerställa att brottsoffer och vittnen får tillräcklig information och stöd samt ett gott bemötande under rättsprocessen. Uppdraget ska genomföras i samverkan med Brottsoffermyndigheten. Uppdraget ska redovisas senast den 30 januari 2026 (Ju2024/02472).

Svar på en skriftlig fråga

Jämställdhets- och arbetslivsminister Paulina Brandberg (L) svarade den 2 oktober 2024 följande på en skriftlig fråga om hanteringen av minskat stöd till Brottsofferjouren (fr. 2024/25:67):

Sanna Backeskog har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att säkerställa att Brottsofferjouren kan fortsätta bedriva sin viktiga verksamhet och bibehålla ett starkt brottsofferperspektiv?

Jag vill inledningsvis tacka för frågan och framhålla att Brottsofferjouren Sverige utför ett viktigt arbete. För detta arbete kan Brottsofferjouren Sverige söka flera bidrag, till exempel det bidrag som Brottsoffermyndigheten fördelar enligt förordningen (1994:426) om brottsofferfond. För 2024 uppgick bidraget till Brottsofferjouren Sverige till drygt 13 miljoner kronor.

För att öka intäkterna till brottsofferfonden och därmed stärka dess finansieringsförmåga har skyldigheten att betala avgift till fonden utökats till att omfatta fler brott och avgifterna höjts genom lagändringar som trädde i kraft den 1 februari i år.

Därtill kan lokala brottsofferjourer söka finansiering från den kommun de är verksamma i. Det är kommunerna som har det yttersta ansvaret för att brottsoffer som befinner sig där får det stöd och den hjälp som de behöver. De lokala brottsofferjourerna kan också söka ersättning från brottsofferfonden.

Från och med bidragsåret 2023 finns en ny förordning, förordningen (2022:257) om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet, som ersätter vissa tidigare förordningar inom området. Syftet med bidraget är att stärka det civila samhällets möjligheter att bidra till att förbättra levnadsvillkoren för dem som har utsatts eller riskerar att utsättas för mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Socialstyrelsen har prövat och beviljat bidrag till Brottsofferjouren Sverige enligt ovan nämnda förordning. Socialstyrelsens beslut innefattar ett ställningstagande i ett ärende som rör myndighetsutövning i ett enskilt fall som jag som minister inte får uttala mig om.

Jag kan konstatera att förordningen är ny och jag avser att hålla mig underrättad om den fortsatta utvecklingen inom området.

Avslutningsvis vill jag betona att såväl brottsofferfrågor som arbetet mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck står högt på regeringens dagordning.

Brottsförebyggande rådet

Av förordningen (2016:1201) med instruktion för Brottsförebyggande rådet (Brå) framgår bl.a. att Brå har till uppgift att bidra till kunskapsutvecklingen inom rättsväsendet och det kriminalpolitiska området samt att främja brottsförebyggande arbete. Myndigheten ska löpande bistå regeringen i kriminalpolitiska frågor (1 §).

Brottsförebyggande rådets regleringsbrev för 2025

Av Brås regleringsbrev för 2025 framgår att Brå ska redovisa en plan för hur myndigheten ska stärkas och utvecklas till följd av de medel som tillfördes Brå

i budgetpropositionen för 2023. Brå ska redogöra för arbetet med att genomföra denna plan. I den del som rör utveckling av statistikverksamheten ska Brå särskilt redovisa vad myndigheten gör för att öka användbarheten och tillgängligheten samt för att utnyttja de möjligheter som arbetet inom rättsväsendets digitalisering ger till förbättrad statistik och uppföljning.

Brå har även i uppdrag att utveckla det nationella stödet i det brottsförebyggande arbetet (Ju2023/00472). Brå redovisade uppdraget den 31 mars 2025 genom rapporten Det brottsförebyggande arbetet i Sverige – Nuläge och utvecklingsbehov 2025.

Handlingsplan mot rasism och hatbrott

Regeringen beslutade den 12 december 2024 om en handlingsplan mot rasism och hatbrott.

I avsnittet Åtgärder anges att hatbrott ska bekämpas oavsett var de förekommer. Delmålet för fokusområdet rättsväsende är att en större andel av de hatbrott som begås ska anmälas, utredas och lagföras. Av handlingsplanen framgår även följande (s. 51 f.):

En effektiv utredningsförmåga är avgörande för brottsoffrets möjlighet till upprättelse och för att förtroendet för polisen och övriga myndigheter inom rättsväsendet i dessa frågor ska stärkas. En utmaning är att hatbrott generellt är svårutredda och kräver särskild kompetens.

Polismyndighetens brottsbekämpande insatser är av central betydelse för att fler hatbrott ska anmälas och uppklaras. Polismyndigheten har de senaste åren byggt upp arbetet med att bekämpa hatbrott och andra brott som hotar demokratin över hela landet med en nationell samordnare och särskilt utpekade förundersökningsledare och utredare. En målbild som myndigheten har formulerat för sitt arbete är att alla hatbrott ska utredas av en särskild resurs med fördjupad kunskap om området. Förmågan att initialt kunna identifiera ett brott som hatbrott blir därför viktig. I slutredovisningen av uppdraget att fortsatt utveckla och förbättra arbetet för att bekämpa hatbrott och andra brott som hotar demokratin (december 2023), konstaterar myndigheten att man genom sitt utvecklingsarbete har skapat och skapar bättre förutsättningar för att tidigt identifiera bl.a. hatbrott och genomföra bättre bedömningar av ärendena. Samtidigt ser myndigheten vissa fortsatta utmaningar kopplade till anmälningsupptagningen mot bakgrund av det stora antalet ärenden som är felaktigt hatbrottsmarkerade.

En åtgärd som Polismyndigheten bedömer som avgörande för att öka träffsäkerheten bland de hatbrottsmarkerade ärendena är att etablera en gransknings- och ärendesamordningsfunktion som kan fördela ärenden till rätt utredningsresurs. Myndigheten har även identifierat behov av att reformera vissa internutbildningar med inriktning på ökad förmåga att identifiera och synliggöra motivbrott, och att under 2024–2025 ta fram ett metodstöd för utredningsverksamheten gällande hatbrott och andra brott som hotar demokratin.

[...] På Åklagarmyndigheten finns särskilt utsedda åklagare som hanterar hatbrottsärenden. Myndigheten har även en särskilt utsedd ämnesspecialist inom hatbrott som arbetar nära den ämnesansvariga åklagaren för att höja kunskapsnivån bland de operativa åklagarna. Detta görs bl.a. genom regelbunden uppdatering av den rättsliga vägledningen på området, och genom att skapa förutsättningar för utbyte av erfarenheter

och information dessa åklagare emellan, t.ex. genom nätverk och årliga konferenser. Åklagarmyndigheten utvecklar nu strukturen för arbetet och förbättrar möjligheterna för dessa åklagare att träffas digitalt för att diskutera uppkomna frågor och sprida relevant information vidare i organisationen.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har under senare år återkommande behandlat olika frågor om stärkt skydd för brottsoffer. För en utförlig redovisning av tidigare behandling kan hänvisas till betänkande 2022/23:JuU14 (s. 68 f. och s. 76 f.).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att ideella organisationer har en viktig roll när det bl.a. gäller att stötta brottsoffer. Som framgår ovan trädde förordningen om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och vissa andra ideella organisationer inom brottsofferområdet i kraft den 1 januari 2023. Förordningen innehåller bestämmelser om statsbidrag till kvinno- och tjejjourer och andra ideella organisationer som bedriver verksamhet med det huvudsakliga ändamålet att arbeta förebyggande eller motverkande eller att stödja eller förbättra situationen för brottsoffer inom ett antal områden. Syftet med bidraget är att stärka det civila samhällets möjligheter att bidra till att förbättra levnadsvillkoren för dem som har utsatts eller riskerar att utsättas för våld. Utskottet är inte berett att föreslå något sådant tillkännagivande om ideella organisationers viktiga arbete med stöd till brottsoffer som begärs i motion 2024/25:3111 (S) yrkande 105. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Utskottet konstaterar vidare att Brottsoffermyndigheten har och fullgör en central och viktig roll när det gäller att främja brottsoffers rättigheter och att vara ett informations- och kunskapscentrum för brottsofferfrågor. Som redovisas ovan har också Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket i uppdrag att stärka arbetet med stöd till brottsoffer och vittnen i samverkan med Brottsoffermyndigheten. Därför ser utskottet inte skäl för riksdagen att ta något initiativ med anledning av motion 2024/25:3111 (S) yrkande 106 om att Brottsoffermyndighetens arbete med information till brottsoffer och vittnen om deras rättigheter måste fortsätta och utvecklas. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Utskottet är inte berett att ta något initiativ med anledning av det som anförs i motion 2024/25:210 (SD) om invändningar mot Brå och om att statens brottsförebyggande arbete ska reformeras. Motionen bör därför avslås.

Som framgår ovan beslutade regeringen i december 2024 om en handlingsplan mot rasism och hatbrott. Ett delmål i handlingsplanen är att en större andel av de hatbrott som begås ska anmälas, utredas och lagföras. Handlingsplanen tar upp att en utmaning är att hatbrott generellt är svårutredda och kräver särskild kompetens. Inom både Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten bedrivs dock ett utvecklingsarbete på området, vilket bl.a. inbegriper frågan

om utbildning samt erfarenhets- och informationsutbyte om hatbrott. Därmed ser utskottet inte skäl för riksdagen att ta ett sådant initiativ om ett stärkt arbete mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan genom utbildning och resurser som föreslås i motion 2024/25:2643 (MP) yrkande 31. Motionsyrkandet avstyrks därmed.

Unga brottsoffer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om barns specifika behov i rättsprocessen, om utredningstid när barn utsatts för brott och om sexuellt kränkande bilder och filmer på internet. Utskottet hänvisar till pågående arbete inom de olika områdena.

Jämför reservation 5 (S, V, MP), 6 (S, C) och 7 (MP).

Motionerna

Barns specifika behov i rättsprocessen

I kommittémotion 2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 15 anføres att regeringen bör utreda hur barns specifika behov kopplat till förundersökning, rättsprocess, stöd- och skyddsåtgärder m.m. kan tillgodoses bättre och föreslå förbättringsåtgärder på området.

Utredningstid när barn utsatts för brott

I kommittémotion 2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 107 anføres att regeringen måste säkerställa att rättsväsendet följer de regler om utredningstid som finns när barn utsatts för allvarliga brott och att barn får det stöd de behöver.

I kommittémotion 2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 27 föreslås att regeringen ska göra en översyn, inklusive effektiv uppföljning, av den totala tid utredningen och brottmålsprocessen tar i barnärenden.

Sexuellt kränkande bilder och filmer på internet

I motion 2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 7 föreslås att en permanent och statlig finansiering bör tillförsäkras en hotlineverksamhet som på barns begäran kan ta ned sexuellt kränkande bilder och filmer från internet. Samma förslag läggs fram i motion 2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 7.

Bakgrund

Gällande rätt

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) gäller sedan den 1 januari 2020 som svensk lag.

Enligt artikel 3.1 ska vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

Enligt artikel 12.1 ska konventionsstaterna tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt 23 kap. 4 § andra stycket rättegångsbalken (RB) ska en förundersökning bedrivas så skyndsamt som omständigheterna tillåter. Om det inte längre finns anledning att fullfölja förundersökningen ska den läggas ned.

I 2 a § förundersökningskungörelsen (1947:948) anges att en förundersökning där målsäganden vid tiden för anmälan inte fyllt 18 år ska bedrivas särskilt skyndsamt, om brottet riktats mot målsägandens liv, hälsa, frihet eller frid och det för brottet är föreskrivet fängelse i mer än sex månader. Förundersökningen ska vara avslutad och beslut fattat i åtalsfrågan så snart det kan ske och inom tre månader efter den tidpunkt då det finns någon som är skäligen misstänkt för brottet. Tidsfristen får överskridas endast om det är motiverat med hänsyn till utredningens art eller andra särskilda omständigheter.

I brottmål där en tilltalad är under 18 år finns regler om skyndsamt handläggning (29 § lagen [1964:167] med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare). Det finns däremot inte några särskilda bestämmelser om skyndsamhet kopplat till brottmål i domstol när målsäganden är barn.

Justitieombudsmannen har i ett beslut om handläggningstiden vid en tingsrätt och en hovrätt, i ett mål där målsäganden var under 18 år, anført att om 2 a § förundersökningskungörelsen har varit tillämplig under förundersökningen bör målet behandlas med förtur i såväl tingsrätt som hovrätt (JO:s beslut den 23 juni 2009, dnr 4620-2008).

Av socialtjänstlagen (2001:453) framgår att socialnämnden ansvarar för att ett barn som utsatts för brott och dennes närstående får det stöd och den hjälp som de behöver (5 kap. 11 § tredje stycket).

Utredningen om barns möjligheter att utkräva sina rättigheter

Regeringen gav i april 2022 en särskild utredare i uppdrag att ta ställning till om Sverige bör ratificera det tredje tilläggsprotokollet till FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) om en individuell klagomålsmekanism. Uppdraget redovisades den 28 augusti 2023 genom betänkandet Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40). Betänkandet har remitterats, och remisstiden gick ut den 19 februari 2024.

Utredningen föreslår bl.a.

- att Sverige ratificerar det fakultativa och tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om ett klagomålsförfarande
- en försöksverksamhet med statsbidrag till barnrättsbyråer som bedriver verksamhet med oberoende barnombud.

Förslaget om att ratificera tilläggsprotokollet till barnkonventionen bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Förslaget om en försöksverksamhet med oberoende barnombud har regeringen gått vidare med i budgetpropositionen för 2025 med ett statsbidrag till en försöksverksamhet med oberoende barnombud i civilsamhällesorganisationer. För 2025 avsätts 20 miljoner kronor, varav 18 miljoner kronor betalas ut som statsbidrag till ideella föreningar och stiftelser. Socialstyrelsen får 2 miljoner kronor för arbetet med uppdraget. Regeringen avser att fortsätta satsningen för oberoende barnombud med 20 miljoner kronor per år fram t.o.m. 2028.

Utredningen En uppväxt fri från våld

Utredningen En uppväxt fri från våld hade i uppdrag att lämna förslag till en samlad nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck (dir. 2021:29).

Uppdraget redovisades den 18 januari 2023 genom betänkandet En uppväxt fri från våld (SOU 2022:70).

Utredningen föreslår bl.a.

- en ny lag, lagen med vissa bestämmelser om kommuners ansvar för att förebygga och bekämpa våld mot barn, som förtydligar hur kommunerna ska arbeta mot våld mot barn genom kommunövergripande kartläggning, analys och planering
- en satsning på sammanlagt 1 miljard kronor under strategiperioden för forskning om barn och våld samt statsbidrag till stöd för praktisk forskning, metodutveckling eller genomförande
- en handlingsplan upprättad av regeringen vart tredje år för att uppnå målen inom den nationella strategin.

Utredningen föreslår också insatsområden för respektive mål. För mål 4 – Barns rättigheter i brottmålsprocessen ska tillgodoses – föreslår utredningen att följande insatsområden ska prioriteras:

- Barn ska få individanpassad information och ges goda förutsättningar att komma till tals och få sina åsikter beaktade.
- Yrkesverksamma ska bemöta barnet på ett respektfullt och anpassat sätt och ha särskild kompetens.
- Brottmålsprocessen ska vara så kort som möjligt utan att inskränka rätts säkerheten.
- Barn ska erbjudas stöd under och efter brottmålsprocessen.

- Samverkan måste ske med barnets behov i fokus – barnahusverksamheter ska finnas i hela Sverige och utvecklas.

I utredningen anförs även följande:

Skyndsamhetskravet i barnärenden måste upprätthållas

Utredningens iakttagelse av långa utredningstider i brottmål med barn som målsägande och barnens upplevelse av detta bekräftas också av statistiken. Det gäller både skyndsamhetskravet i barnärenden som i dagsläget inte upprätthålls och Åklagarmyndighetens eget riktvärde för barnförhör. I dagsläget klarar inte Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten att upprätthålla skyndsamhetskravet i 2 a § förundersökningskungörelsen (1947:948). Riskerna för sexualbrott mot barn har ökat markant genom internet som kontaktväg för sexualbrottsförövare vilket i sin tur har ökat inflödet av internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn (ISÖB) till Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten. Den genomsnittliga tiden för att handlägga ISÖB-ärenden är längre än genomsnittet för samtliga brott. Att lyckas upprätthålla skyndsamhetskravet och korta tiden från polis-anmälan till barnförhör och även misstankeförhör, utan att rättssäkerheten hotas, är bland de viktigaste områdena att komma till rätta med inom brottmålsprocessen för våldsutsatta barn.

Väntetiderna i domstol måste kortas

Några särskilda bestämmelser om skyndsamhet kopplat till brottmål i domstol när målsäganden är barn finns inte i svensk rätt. Detta trots att det enligt utredningen finns tungt vägande skäl att införa en särskild tidsfrist i brottmål när målsäganden är barn. Många barn får vänta omotiverat länge på rättegång och dom i dag och far illa under väntetiden. Utredningen anser att det behövs en tidsfrist i domstol likt 29 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare eller 51 kap. 15 § rättegångsbalken att arbeta utifrån i brottmål med barn som målsägande. Med en tidsfrist skulle väntetiderna för barn som är målsäganden i brottmål kortas ned. Utredningen vill dock samtidigt understryka vikten av att en tidsfrist i domstol inte får påverka kvaliteten i brottmål med våldsutsatta barn och därmed kringskära rättssäkerheten.

Betänkandet har remitterats, och remisstiden gick ut den 7 augusti 2023. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Uppdrag i myndigheters regleringsbrev för 2024

Av information publicerad på regeringens webbplats framgår bl.a. följande:

Genom nya uppdrag i myndigheters regleringsbrev för 2024 tar regeringen initiativ till att öka kunskapen och stärka kompetensen om barnets rättigheter hos offentliga aktörer som ett led i regeringens strategiska och systematiska arbete för att tillförsäkra barn deras rättigheter. Initiativen ska särskilt bidra till att barn ges möjlighet till delaktighet och att myndigheter och deras verksamheter ska vara tillgängliga och anpassade för barn.

Barnombudsmannen har fått flera uppdrag av regeringen. Myndigheten ska fortsatt utveckla och sprida metoder, arbetsformer och material om hur barn kan göras delaktiga och komma till tals med särskilt fokus på barn som befinner sig i utsatta situationer.

Brottsoffermyndigheten har fått i uppdrag att ta fram material, sprida utbildnings- och informationsmaterial samt genomföra utbildningsinsatser som riktar sig till rättsväsendets aktörer, biträdande jurister och advokater

i syfte att öka kunskapen om barnets rättigheter och barns våldsutsatthet, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.

Uppdrag till Statskontoret att följa upp och analysera regeringens strategiska arbete inom området barnets rättigheter

Regeringen gav den 16 januari 2025 Statskontoret i uppdrag att följa upp och analysera regeringens strategiska arbete inom området barnets rättigheter, med fokus på det arbete som har genomförts med anledning av den nationella strategin om att stärka barnets rättigheter i Sverige (prop. 2009/10:232). I uppdraget ingår att föreslå hur regeringen kan stärka effektiviteten och genomslaget av arbetet på statlig, regional och kommunal nivå.

Statskontoret ska

- följa upp och analysera regeringens insatser och det arbete som har genomförts med anledning av strategin med särskilt fokus på vilka utmaningar och möjligheter som statliga, regionala och kommunala aktörer har haft i arbetet med att tillämpa barnets rättigheter i praktiken
- analysera och bedöma om strategin och dess principer har fått genomslag samt om strategin har bidragit till genomförandet av barnkonventionen
- med utgångspunkt i analysen föreslå hur regeringen kan utveckla den strategiska styrningen av arbetet inom barnets rättigheter för att åstadkomma ett effektivt och långsiktigt arbete med genomförandet av barnkonventionen på både statlig, regional och lokal nivå
- föreslå lämpliga åtgärder för att säkerställa ett systematiskt och samordnat genomförande och uppföljning av barnkonventionen
- föreslå vilken eller vilka typer av styrmedel som lämpar sig bäst för regeringens fortsatta arbete.

Uppdraget ska redovisas senast den 31 mars 2026.

Utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi

Utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi överlämnade i november 2023 betänkandet Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98).

Utredningen föreslår bl.a. att regeringen ger en lämplig myndighet i uppgift att finansiera en ”hotline” inriktad på att hjälpa barn att få bort sexuellt övergreppsmaterial från internet. En hotline beskrivs som ”en anmälningssida på internet dit allmänheten kan rapportera tips om alla former av misstänkta sexuella övergrepp och exploatering av barn”. Regeringen bör permanent avsätta medel för detta i minst samma omfattning som kostnaderna under 2023 för den verksamhet av detta slag som bedrivs av Ecpat Sverige.

I betänkandet anges bl.a. följande (s. 435):

ECPAT har direkt kontakt med sociala medier och plattformar bland annat genom ECPAT Sveriges techkoalition. Koalitionen startade 2018 som en koalition med aktörer inom telekom men utökades 2022 till att även omfatta andra aktörer på internet. Syftet är att samverka för att förhindra, försvåra och förebygga att telekombranschens tjänster och produkter missbrukas av förövare som laddar upp och sprider övergreppsmaterial på barn. Medlemmarna förväntas informera anställda och kunder och implementera riktlinjer mot sexuell exploatering av barn. De samarbetar också med Polismyndigheten och utvecklar lösningar som förhindrar, försvårar eller förebygger sexuell exploatering av barn, tillsammans med andra medlemmar.

Från och med 2023 ingår ECPAT i Safer Internet Centre Sverige (SIC). SIC är ett EU-projekt som syftar till att öka barn och ungas trygghet på internet genom att ge kunskap och stöd till barn och unga, vårdnadshavare och professionella. Utgångspunkten är EU-kommissionens strategi Europeisk strategi för ett bättre internet för barn (BIK). Safer Internet Centre ska bestå av tre delar: ett kunskapscenter, en stödlinje och en rapporteringsfunktion. Safer Internet Centre Sverige drivs av Statens medieråd, Bris och ECPAT. Statens medieråd står för kunskapscentret. De tar fram rapporter och pedagogiska verktyg, samverkar med nationella och internationella aktörer, utvecklar metoder för att öka barns delaktighet och inflytande samt arrangerar evenemang och kampanjer. Stödlinjen ingår i Bris stödlinje för barn som är öppen dygnet runt, alla dagar. Ditt kan barn vända sig för att få stöd, bland annat om frågor kopplade till utsatthet på nätet. ECPAT ingår i SIC med den hotline som de driver och som beskrivits ovan. SIC Sverige finansieras dels genom medel som söks från EU, dels genom statsbidrag.

Betänkandet har remitterats, och remisstiden gick ut den 24 maj 2024. Betänkandet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Uppdrag till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor fick i regleringsbrevet för 2024 i uppdrag att utveckla och sprida informationsinsatser och kunskapsstöd i syfte att förebygga att unga utnyttjas för sexuellt våld, övergrepp eller kränkningar såväl digitalt som fysiskt. Uppdraget ska delredovisas senast den 31 mars 2026 och slutredovisas senast den 31 mars 2028.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har under senare år återkommande behandlat olika frågor om unga brottsoffer. För en utförlig redovisning av tidigare behandling kan hänvisas till betänkande 2023/24:JuU18 (s. 55 f.).

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan redovisade utredningen En uppväxt fri från våld sitt betänkande i januari 2023. Betänkandet innehåller förslag om barns rättigheter i brottmålsprocessen och bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Vidare har regeringen gett flera uppdrag till Barnombudsmannen och Brottsoffermyndigheten som syftar till att öka kunskapen och stärka kompetensen om

barnets rättigheter hos offentliga aktörer. Dessutom har Statskontoret fått i uppdrag att följa upp och analysera regeringens strategiska arbete inom området barnets rättigheter, med fokus på det arbete som har genomförts med anledning av den nationella strategin om att stärka barnets rättigheter i Sverige. Även andra åtgärder har vidtagits för att stärka barns rättigheter i kontakten med bl.a. rättsväsendet. Med hänsyn till det arbete som pågår är utskottet inte berett att föreslå något sådant initiativ som efterfrågas i motion 2024/25:1929 (V) yrkande 15 om att regeringen bör utreda hur barns specifika behov kopplat till förundersökning, rättsprocess, stöd- och skyddsåtgärder m.m. kan tillgodoses bättre och föreslå förbättringsåtgärder på området. Motionsyrkandet avstyrks därför.

Utredningen En uppväxt fri från våld har påtalat som en brist att det inte finns några särskilda bestämmelser i svensk rätt om skyndsamhet kopplat till brottmål i domstol när målsäganden är ett barn. Utredningen anser att det behövs en tidsfrist i brottmål när ett barn är målsägande. Frågan om utredningstid när barn utsatts för brott ligger alltså på regeringens bord, och utskottet ser inte skäl att föregripa resultatet av det pågående arbetet med anledning av motionerna 2024/25:3111 (S) yrkande 107 och 2024/25:3164 (C) yrkande 27. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Som framgår ovan överlämnade Utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi i november 2023 betänkandet Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras. Utredningen föreslår bl.a. att regeringen ger en lämplig myndighet i uppgift att finansiera en ”hotline” som är inriktad på att hjälpa barn att få bort sexuellt övergreppsmaterial från internet. Utskottet ser inte anledning att föregripa resultatet av det pågående arbetet med anledning av förslagen om sexuellt kränkande bilder och filmer på internet i motionerna 2024/25:2059 (C) yrkande 7 och 2024/25:2614 (MP) yrkande 7. Även dessa motionsyrkanden bör därför avslås.

Sexköp och pornografi

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om begränsning av våldspornografi och om spridning av sexköpslagen internationellt. Utskottet hänvisar i den förstnämnda delen bl.a. till gällande regelverk och pågående arbete.

Jämför reservation 8 (V).

Motionerna

Begränsning av våldspornografi

I partimotion 2024/25:1903 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 16 föreslås att regeringen tillsätter en utredning i syfte att begränsa våldspornografin. Motionärerna anser att den befintliga lagstiftningen är bristfällig när det gäller att skydda dels unga människor från negativ påverkan, dels personer som riskerar att utnyttjas i produktionen av pornografi.

Spridning av sexköpslagen internationellt

I motion 2024/25:2340 av Ida Ekeröth Clausson och Karin Sundin (båda S) yrkande 6 föreslås att arbetet med att sprida den svenska sexköpslagen internationellt ska stärkas.

Bakgrund

Gällande rätt

Olaga våldsskildring

En bestämmelse om olaga våldsskildring infördes i brottsbalken 1989 och ersatte lagen (1981:485) om förbud mot spridning av filmer och videogram med våldsinslag.

Brottsrubriceringen olaga våldsskildring infördes i brottsbalkens 16 kap. om brott mot allmän ordning för att stävja spridningen av våldsskildringar, inklusive våldspornografi, i syfte att skydda allmänheten från framställningar som man ansåg kunde riskera att medföra allvarliga skadeverkningar, särskilt på barn och unga. I samband med införandet av bestämmelsen om olaga våldsskildring infördes även ett förbud mot spridning av våldsskildringar till underåriga.

Enligt den nuvarande bestämmelsen om olaga våldsskildring – som finns i 16 kap. 10 c § brottsbalken – är det förbjudet att i bild skildra sexuellt våld eller tvång med uppsåt att sprida bilden eller att faktiskt sprida en sådan bild, om inte gärningen med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Straffet är böter eller fängelse i högst två år. Med bild avses alla slags bilder, även rörliga

sådana, som skildrar sexuellt våld eller tvång (dvs. främst s.k. våldspornografi). Förutom våld omfattas sexuella situationer som innehåller tvångsmoment. Det är främst skildringar av sadistiska beteenden eller likartade beteenden som är ägnade att uppfattas så att någon mot sin vilja blir utsatt för kränkande eller nedvärderande behandling. Den nuvarande bestämmelsen är, precis som tidigare, avsedd att skydda allmänheten och i synnerhet barn och unga mot förråande skildringar av extremvåld och är inte avsedd att skydda dem som framställs i skildringarna.

Olaga våldsskildring är även ett yttrandefrihetsbrott enligt 5 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen och ett tryckfrihetsbrott enligt 7 kap. 7 § tryckfrihetsförordningen om brottet begås i ett grundlagsskyddat medium såsom i tryckt skrift, tv-program eller teknisk upptagning (t.ex. cd- och dvd-skivor).

Förbud mot köp av sexuella tjänster

Den 1 januari 1999 blev det förbjudet att köpa sexuella tjänster i Sverige. Enligt den nuvarande lydelsen av 6 kap. 11 § brottsbalken döms den som skaffar sig en tillfällig sexuell förbindelse mot ersättning för köp av sexuell tjänst till fängelse i högst ett år.

Arbete mot prostitution

Av information publicerad på regeringens webbplats framgår att arbetet med att förebygga och bekämpa prostitution och människohandel är prioriterat för regeringen, både nationellt och i det gränsöverskridande samarbetet (publicerat den 11 april 2024).

Utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi

Utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi överlämnade i november 2023 betänkandet Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98).

Utredningens bedömning i fråga om personer som varit utsatta för sexuellt utnyttjande i pornografiska syften är att de ofta lider av omfattande ohälsa. Sammantaget bedömer utredningen att kunskapen om riskfaktorer och omfattande ohälsa hos personer i målgruppen är tillräcklig för att kunna konstatera att fler behöver kunna ta del av skydd, stöd och vård. Om en person förekommer i pornografi är det en indikator på att personen kan må mycket dåligt och att skydd, stöd och vård bör erbjudas. De som på eget initiativ kontaktar en stödverksamhet mår ofta så dåligt att de är i stort behov av skydd, stöd och vård. De verksamheter som möter stödsökande bedömer att det i många fall omfattar behov av traumabehandling. Därför behövs kunskap och metoder för att nå målgruppen och kunna erbjuda adekvat behandling. Det finns ett behov av praktisknära forskning.

Betänkandet har remitterats, och remisstiden gick ut den 24 maj 2024.

Svar på en interpellation

Kulturminister Parisa Liljestrand (M) anförde den 2 april 2024 i en interpellationsdebatt om begränsning av barns tillgång till våldspornografi på nätet (ip. 2023/24:623) bl.a. följande:

Frågor som rör barn och unga ligger under flera statsråd, och inom mitt ansvarsområde ligger insatser mot skadlig mediepåverkan.

Mediemyndigheten har enligt sin instruktion att verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och att verka för att skydda barn från skadlig mediepåverkan.

I radio- och tv-lagen finns regler om skydd av barn för både radio och tv men även för så kallade videodelningsplattformar, som nu aktuella plattformar anses vara. En leverantör av en videodelningsplattform ska enligt radio- och tv-lagen vidta lämpliga åtgärder så att innehåll med ingående våldsskildringar av verklighetstrogen karaktär eller med pornografiska bilder inte tillhandahålls på ett sådant sätt att det finns en betydande risk för att barn kan se detta, om det inte av särskilda skäl ändå är försvarligt. Sådana åtgärder kan bestå av att införa ålders- eller föräldrakontrollsystem samt system för användarna att kunna flagga och rapportera visst innehåll. Mediemyndigheten har tillsyn över att leverantörerna vidtar sådana åtgärder.

EU:s förordning om en inre marknad för digitala tjänster, den så kallade DSA-förordningen, är sedan den 17 februari i år fullt ut tillämplig. Förordningen innehåller bl.a. regler om hantering av olagligt innehåll. Den innehåller även krav på att vissa plattformar, exempelvis videodelningsplattformar, ska införa åtgärder för att säkerställa en hög nivå av integritet, säkerhet och trygghet för minderåriga.

I tillägg till de här kraven ska de mycket stora plattformsföretagen bedöma vilka risker deras verksamheter innebär utifrån en rad olika aspekter, varav en är negativa effekter för minderåriga. De ska sedan vidta åtgärder för att minska de risker som identifierats. Det kan handla om att införa ålders- eller föräldrakontroll och verktyg för att hjälpa minderåriga att anmäla övergrepp.

Mediemyndigheten har fått det huvudsakliga tillsynsansvaret vad gäller reglerna om skydd av minderåriga i DSA-förordningen. Detta tillsynsansvar omfattar leverantörer av förmedlingstjänster under svensk jurisdiktion.

Den typ av innehåll som Åsa Eriksson beskriver kan till stor del antas hittas på de allra största förmedlingstjänsterna, vilka inte övervakas nationellt utan direkt av Europeiska kommissionen. När det gäller innehåll som uppmärksammas av användare i Sverige men på sådana plattformar som faller under kommissionens eller annan medlemsstats tillsynsansvar kommer det att vara Post- och telestyrelsen, PTS, som i kraft av nationell samordnare för DSA har i uppdrag att vara länken till kommissionen eller den andra medlemsstaten för att vid behov bidra till efterlevnaden av reglerna i DSA. Mediemyndigheten kommer att utgöra ett expertstöd till PTS i sådana fall.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om pornografins skadeverkningar våren 2020. Utskottet avstyrkte då ett motionsyrkande om att en statlig utredning skulle se över porrindustrins skadeverkningar genom att bl.a. granska pornografins koppling till prostitution och produktion av pornografi i relation

till koppleri och människohandel (bet. 2019/20:JuU29 s. 23). Riksdagen följde utskottets förslag.

Utskottets ställningstagande

Enligt den nuvarande bestämmelsen i brottsbalken om olaga våldsskildring är det förbjudet att i bild skildra sexuellt våld eller tvång med uppsåt att sprida bilden eller att faktiskt sprida en sådan bild, om inte gärningen med hänsyn till omständigheterna är försvarlig. Straffet är böter eller fängelse i högst två år. Med bild avses alla slags bilder, även rörliga sådana, som skildrar sexuellt våld eller tvång (dvs. främst s.k. våldspornografi). Förutom våld omfattas sexuella situationer som innehåller tvångsmoment. Straffbestämmelsen är avsedd att skydda allmänheten och i synnerhet barn och unga mot förråande skildringar av extremvåld.

För att skydda unga personer från negativ påverkan av våldspornografi ska Mediemyndigheten också, som redovisas ovan, enligt sin instruktion verka för att stärka barn och unga som medvetna medieanvändare och för att skydda barn från skadlig mediepåverkan. Vidare innehåller den s.k. DSA-förordningen regler om hantering av olagligt innehåll.

När det gäller skydd för dem som framställs i våldsskildringar redovisade Utredningen om skydd, stöd och vård för personer som har utsatts för övergrepp vid produktion eller distribution av pornografi i november 2023 betänkandet Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras. Utredningen konstaterar bl.a. att personer som har varit utsatta för sexuellt utnyttjande i pornografiska syften har riskfaktorer och omfattande ohälsa och att fler behöver kunna ta del av skydd, stöd och vård. Betänkandet har remitterats och bereds nu inom Regeringskansliet.

Därmed är utskottet inte berett att ta något initiativ med anledning av motion 2024/25:1903 (V) yrkande 16 om begränsning av våldspornografi. Motionsyrkandet bör därför avslås.

Utskottet är heller inte berett att föreslå någon åtgärd med anledning av det som anförs i motion 2024/25:2340 (S) yrkande 6 om spridning av den svenska sexköpslagen internationellt. Därmed avstyrker utskottet även det motionsyrkandet.

Offentlighet och sekretess

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om sekretessbrytande bestämmelser mellan myndigheter och om stärkt sekretess för personuppgifter. Utskottet hänvisar i den förstnämnda delen till tidigare tillkännagivanden, ny lagstiftning och pågående arbete. I den sistnämnda delen hänvisar utskottet till pågående arbete.

Jämför reservation 9 (C) och 10 (C).

Motionerna

Sekretessbrytande bestämmelser mellan myndigheter

I kommittémotion 2024/25:3159 av Malin Björk m.fl. (C) yrkande 21 framförs behovet av sekretessbrytande regler mellan myndigheter för att samverka och förebygga brott.

Stärkt sekretess för personuppgifter

I kommittémotion 2024/25:3159 av Malin Björk m.fl. (C) yrkande 22 framförs behovet av att stärka sekretessen för personuppgifter för att motverka gärningspersoners möjligheter att i brottsligt syfte hitta lämpliga brottsoffer.

Bakgrund

Offentlighets- och sekretesslagen

En sekretessbelagd uppgift får som utgångspunkt inte lämnas från en myndighet till en annan, eller mellan olika verksamhetsgrenar inom samma myndighet när de är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra (8 kap. 1 och 2 §§ offentlighets- och sekretesslagen [2009:400], förkortad OSL). Huvudregeln i sekretesslagstiftningen kan alltså sägas vara att en sekretessbelagd uppgift inte får lämnas ut. Skälet till att sekretess till skydd för enskilda gäller även mellan myndigheter handlar främst om hänsyn till den enskildes integritet. När uppgifter lämnas mellan olika aktörer och på så sätt blir tillgängliga för fler personer innebär det en risk för intrång i den personliga integriteten.

I 10 kap. OSL finns en mängd sekretessbrytande bestämmelser. Enligt 10 kap. 2 § OSL hindrar inte sekretess att en myndighet lämnar ut uppgifter om det är nödvändigt för att den utlämnande myndigheten ska kunna fullgöra sin verksamhet. Bestämmelsen ska tillämpas restriktivt (se prop. 1979/80:2 del A s. 465 och 494).

I 10 kap. 27 § OSL finns den s.k. generalklausulen som innebär att sekretess inte hindrar att uppgifter lämnas till en annan myndighet om det är uppenbart att intresset av att uppgifterna lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Generalklausulen tillkom för att göra det möjligt för

myndigheter att utväxla uppgifter i situationer där intresset av att uppgifterna lämnas ut bör ha företräde framför det intresse som sekretessen avser att skydda (prop. 1979/80:2 del A s. 326 och 327).

Syftet med generalklausulen är att den ska utgöra en ventil för det fall ett utbyte av uppgifter uppenbart behöver ske och situationen inte har kunnat förutses i lagstiftningen. Ett rutinmässigt uppgiftsutbyte av sekretessreglerade uppgifter ska dock som utgångspunkt vara särskilt författningsreglerat. Viss sekretess har ansetts vara särskilt viktig att upprätthålla och har därför undantagits från generalklausulens tillämpningsområde. Det gäller t.ex. socialtjänstsekreteess och hälso- och sjukvårdssekreteess.

Dataskyddsförordningen och offentlighetsprincipen

Alla verksamheter som behandlar personuppgifter, dvs. både myndigheter, företag och föreningar, är skyldiga att följa regelverket för sådan behandling i form av bl.a. dataskyddsförordningen, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och olika sektorsspecifika registerförfattningar. Dataskyddsreglerna grundar sig i bestämmelser om skydd för privat- och familjeliv samt skyddet av enskildas personuppgifter. Myndigheter och företag är personuppgiftsansvariga för behandling av personuppgifter i den egna verksamheten.

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och massmedierna ska ha insyn i den offentliga förvaltningen hos staten och kommunerna och i viss enskilt bedriven verksamhet som innefattar offentliga förvaltningsuppgifter. Offentlighetsprincipen kommer till uttryck på olika sätt, exempelvis genom yttrande- och meddelarfrihet för tjänstemän, genom domstolsoffentlighet och genom offentlighet vid beslutande församlingars sammanträden. När det mer allmänt talas om offentlighetsprincipen åsyftas dock i första hand reglerna om allmänna handlingars offentlighet i tryckfrihetsförordningen.

Offentlighetsprincipen anses vara en hörnsten i Sveriges demokratiska statsskick. Syftet med rätten att ta del av allmänna handlingar är, som det uttrycks i 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen att främja ett fritt meningsutbyte och en allsidig upplysning. Genom tillgången till allmänna handlingar underlättas en fri åsiktsbildning, en fri och på fakta grundad debatt i skilda samhällsfrågor och en medborgerlig kontroll av den offentliga maktutövningen. Rätten att ta del av allmänna handlingar gäller inte uppgifter som omfattas av sekretess.

Dataskyddsförordningen hindrar inte att personuppgifter i allmänna handlingar lämnas ut för att myndigheter ska kunna uppfylla skyldigheten att lämna ut allmänna handlingar enligt offentlighetsprincipen. Om myndigheten väljer att lämna ut allmänna handlingar digitalt krävs dock att reglerna i dataskyddsförordningen följs. Känsliga personuppgifter som lämnas ut på detta sätt måste t.ex. skyddas genom lämpliga säkerhetsåtgärder. Enligt 21 kap. 7 § OSL gäller sekretess för personuppgifter om det kan antas att den

som begär ut personuppgifterna kommer att behandla dem på ett sätt som strider mot dataskyddsförordningen.

Särskilt om s.k. söktjänster

Viss publicering på internet omfattas av grundlagsskydd enligt den s.k. databasregeln i yttrandefrihetsgrundlagen. För vissa aktörer, exempelvis traditionella massmedieföretag, gäller grundlagsskyddet automatiskt, dvs. utan att någon särskild åtgärd behöver vidtas. Andra aktörer har möjlighet att ansöka om utgivningsbevis hos Mediemyndigheten och kan på så sätt komma att omfattas av mediegrundlagarnas skydd. Det sistnämnda brukar kallas för frivilligt grundlagsskydd.

De s.k. mediegrundlagarna – tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen – anses som utgångspunkt ha företrädde framför EU:s dataskyddsförordning. Det innebär att dataskyddsregleringen inte ska tillämpas i den utsträckning det skulle strida mot mediegrundlagarna. I mediegrundlagarna finns en inskränkning i grundlagsskyddet för söktjänster som offentliggör vissa känsliga personuppgifter. Denna inskränkning avser inte söktjänster som tillhandahåller uppgifter om bl.a. lagöverträdelser.

Riksdagens tillkännagivanden om offentlighet och sekretess kopplat till brottsbekämpningen

I samband med att utskottet våren 2021 behandlade motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2020/21 föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att det bör införas en ny huvudregel i offentlighets- och sekretesslagen som innebär att myndigheter ska dela alla relevanta uppgifter i sin verksamhet med polisen och andra brottsbekämpande myndigheter om det behövs för att förhindra eller utreda brott som kan leda till fängelse (bet. 2020/21:JuU28 s. 33). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2020/21:396).

När utskottet våren 2022 behandlade motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021/22 föreslog utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att det dels ska införas en ny huvudregel i offentlighets- och sekretesslagen som innebär att alla relevanta uppgifter som rör brottslighet ska kunna delas mellan socialtjänst och polis, dels bör införas en skyldighet för myndigheter att dela uppgifter med brottsbekämpande myndigheter när det behövs för att förebygga och bekämpa brott (bet. 2021/22:JuU44 s. 29). Riksdagen följde utskottets förslag (rskr. 2021/22:252).

Nya regler om ökat informationsflöde till brottsbekämpningen

Riksdagen beslutade den 26 februari 2025 om nya regler om ett ökat informationsflöde till brottsbekämpningen (prop. 2024/25:65, bet. 2024/25:JuU9, rskr. 2024/25:148) genom bl.a. en ny lag om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna (SFS 2025:170). Enligt den nya lagen gäller en skyldighet för statliga myndigheter, kommuner, regioner och skolor att

lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna (Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten) som behövs i deras arbete med att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet samt för att utreda eller lagföra brott. Ändringar har också gjorts i bl.a. OSL som innebär en utökad möjlighet för socialtjänsten och hälso- och sjukvården att lämna uppgifter till brottsbekämpningen.

Lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2025.

Utredningen om förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter

Regeringen gav i oktober 2023 en särskild utredare i uppdrag att kartlägga myndigheters behov av förbättrade möjligheter att utbyta information med varandra i syfte att särskilt förhindra, förebygga, upptäcka, utreda och ingripa mot fusk, felaktiga utbetalningar, regelöverträdelse och brottslighet. Vidare fick utredaren i uppdrag att, mot bakgrund av kartläggningen,

- analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta sekretessbelagd information kan tillgodoses
- lämna förslag på en generell bestämmelse som gör det möjligt att lämna uppgifter som omfattas av sekretess till skydd för enskilda till en annan myndighet, såväl på begäran som på eget initiativ.

Utredningen delredovisade den 2 september 2024 uppdraget genom delbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter (SOU 2024:63).

Utredningen förslår att det i offentlighets- och sekretesslagen ska införas en ny generell sekretessbrytande bestämmelse som möjliggör utlämnande av annars sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet. Bestämmelsen ska bryta sekretess till skydd för uppgifter om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden.

Enligt den föreslagna bestämmelsen ska sekretess till skydd för uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden inte hindra att en uppgift lämnas till en annan myndighet om det behövs för att utreda brott eller för att motverka brottslig verksamhet.

Betänkandet har remitterats, och remisstiden gick ut den 17 december 2024.

Den återstående delen av uppdraget ska redovisas senast den 28 april 2025. Det som återstår att redovisa är deluppdragen att analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta offentlig information kan tillgodoses, att särskilt överväga och lämna förslag på en bestämmelse som i större utsträckning gör det möjligt att på eget initiativ lämna ut offentliga uppgifter till en annan myndighet samt att göra en översyn av myndigheternas registerförfattningar, i den utsträckning det behövs (dir. 2024:87).

Utredningen om ett förstärkt skydd för personuppgifter på tryck- och yttrandefrihetsområdet

Utredningen om ett förstärkt skydd för personuppgifter på tryck- och yttrandefrihetsområdet hade bl.a. i uppdrag att se över grundlagsskyddet för söktjänster som offentliggör personuppgifter om lagöverträdelse samt söktjänster som offentliggör personuppgifter om adress, telefonnummer, civilstånd och andra uppgifter som rör enskildas personliga förhållanden. Syftet med uppdraget var att stärka skyddet för den personliga integriteten när personuppgifter offentliggörs i sådana söktjänster.

Uppdraget redovisades den 20 november 2024 i betänkandet Personuppgifter och mediegrundlagarna (SOU 2024:75). Utredningen föreslår att det befintliga undantaget i mediegrundlagarna för söktjänster som offentliggör känsliga personuppgifter utvidgas till att omfatta samtliga personuppgifter. Utredningen föreslår vidare att undantaget ändras så att det blir tillämpligt endast då offentliggörandet innebär särskilda risker för otillbörliga intrång i enskildas personliga integritet. Utredningens förslag innebär att lagstiftaren får möjlighet att i lag reglera de söktjänster som omfattas av grundlagsundantaget. Även befintlig lagstiftning och EU-förordningar kommer att aktualiseras för de aktörer som träffas av undantaget. Således blir bl.a. EU:s dataskyddsförordning och kompletterande nationell lagstiftning tillämplig. Grundlagsändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Betänkandet har remitterats, och remisstiden gick ut den 10 mars 2025.

Utskottets ställningstagande

Som redovisas ovan har riksdagen, på utskottets förslag, riktat flera tillkännagivanden till regeringen om offentlighet och sekretess kopplat till brottsbekämpningen. Som också framgår beslutade riksdagen den 26 februari 2025 om nya regler om ett ökat informationsflöde till brottsbekämpningen genom bl.a. en ny lag om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna. Vidare redovisade Utredningen om förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter i september 2024 delbetänkandet Ökat informationsutbyte mellan myndigheter. Utredningen föreslår bl.a. att det i OSL ska införas en ny generell sekretessbrytande bestämmelse som gör det möjligt att lämna ut annars sekretessbelagda uppgifter till en annan myndighet. Bestämmelsen ska bryta sekretess till skydd för uppgifter om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska sekretess till skydd för uppgifter om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden inte hindra att en uppgift lämnas till en annan myndighet om det behövs för att utreda brott eller för att motverka brottslig verksamhet. Betänkandet har remitterats, och remisstiden gick ut den 17 december 2024. Den återstående delen av uppdraget ska redovisas senast den 28 april 2025, dvs. uppdraget att bl.a. analysera och ta ställning till hur behovet av att utbyta offentlig information kan tillgodoses och att särskilt överväga och

lämna förslag på en bestämmelse som i större utsträckning gör det möjligt att på eget initiativ lämna ut offentliga uppgifter till en annan myndighet.

Därmed ser utskottet inte skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av motion 2024/25:3159 (C) yrkande 21 om sekretessbrytande bestämmelser mellan myndigheter för att samverka och förebygga brott. Utskottet avstyrker därför motionsyrkandet.

När det sedan gäller motion 2024/25:3159 (C) yrkande 22, om stärkt sekretess för personuppgifter för att motverka gärningspersoners möjligheter att i brottsligt syfte hitta lämpliga brottsoffer, vill utskottet anföra följande. Utskottet konstaterar att man inom Regeringskansliet för närvarande bereder ett betänkande som innehåller förslag om en reglering av söktjänster som offentliggör personuppgifter, för att skydda den personliga integriteten när personuppgifter offentliggörs i sådana söktjänster. Utskottet ser inte skäl att föregripa resultatet av det pågående arbetet med anledning av det här aktuella motionsyrkandet, som därför också bör avslås.

Registerkontroll

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om efterföljande och regelbunden registerkontroll. Utskottet hänvisar till pågående arbete som rör registerkontroller.

Jämför reservation 11 (C).

Motionen

Efterföljande och regelbunden registerkontroll

I kommittémotion 2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 23 föreslås efterföljande och regelbundna registerkontroller av anställda som arbetar med särskilt utsatta grupper.

Gällande rätt

Lagen om belastningsregister

Uppgifter om den som har dömts eller på annat sätt lagförts för brott finns i belastningsregistret. Bestämmelser om belastningsregistret finns i lagen (1998:620) om belastningsregister med tillhörande förordning (1999:1134). För uppgifter i registret gäller absolut sekretess (35 kap. 3 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]). Uppgifter från belastningsregistret får därför endast lämnas ut när detta är föreskrivet. I 6–15 §§ lagen om belastningsregister regleras vilka myndigheter och andra som har rätt att ta del av uppgifter i registret.

Enligt 3 § lagen om belastningsregister innehåller registret uppgifter om den som genom dom, beslut, straffföreläggande eller föreläggande om ordningsbot har ålagts påföljd för brott (punkt 1), ålagts förvandlingsstraff för böter (punkt 2), fått påföljdseftergift vid allvarlig psykisk störning (punkt 3), meddelats åtalsunderlåtelse (punkt 4) eller meddelats vissa kontaktförbud, tillträdesförbud eller vistelseförbud (punkt 5). Belastningsregistret innehåller även uppgifter om domar och beslut som har meddelats i utlandet.

Lagen om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Enligt lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn ska den som erbjuds en anställning i staten, en kommun, en region, ett företag eller en organisation, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn, på begäran av den som erbjuder anställningen visa upp ett utdrag ur belastningsregistret. Det kan handla om både personer som i sin yrkesutövning kommer i kontakt med barn och personer som är ledare i olika ideella barnverksamheter. I de fall som lagen föreskriver ska en enskild ha rätt att få ett begränsat utdrag om sig själv ur belastningsregistret för att kunna visa upp för en arbets- eller uppdragsgivare.

Lagen om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn trädde i kraft 2013 (prop. 2012/13:194, bet. 2013/14:JuU8, rskr. 2013/14:36). I den proposition som låg till grund för lagen gjorde regeringen bedömningen att arbets- och uppdragsgivare inte bör vara skyldiga att kontrollera belastningsregistret. Regeringen ansåg inte heller att det bör vara förbjudet att anställa eller anlita personer som förekommer i belastningsregistret (s. 22).

Lagen om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder

Enligt 1 § lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder får den som enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, förkortad LSS, bedriver verksamhet som omfattar stöd- och serviceinsatser åt barn med funktionshinder inte anställa någon för sådana insatser utan att först kontrollera registerutdrag enligt lagen om belastningsregister som avser den som ska anställas. Registerutdraget får inte vara äldre än ett år.

Lagen om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder trädde i kraft den 1 januari 2011 (prop. 2009/10:176, bet. 2009/10:SoU21, rskr. 2009/10:300). I den proposition som låg till grund för lagen gjorde regeringen bedömningen att den som bedriver verksamhet enligt LSS och utför insatser åt barn inte ska få anställa någon i verksamheten om inte utdrag ur register som förs enligt lagen om belastningsregister har kontrollerats. Kontrollen ska också avse den som, utan att det innebär anställning, erbjuds uppdrag, praktiktjänstgöring eller liknande inom en sådan verksamhet. Skyldigheten att kontrollera utdrag ur belastningsregistret ska inte gälla sådan personal som inte kommer att delta direkt i arbetet med stöd- och

serviceinsatser eller vid anställning av en förälder som utför insatser åt sitt barn.

Lagen om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn

Enligt 1 § lagen (2007:171) om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn får hem för vård eller boende, stödboenden eller skyddade boenden enligt 6 kap. socialtjänstlagen (2001:453) som tar emot barn inte anställa någon om inte kontroll gjorts av register som förs enligt lagen om belastningsregister och lagen (1998:621) om misstankeregister avseende honom eller henne. Detsamma ska gälla den som, utan att det innebär anställning, erbjuds uppdrag, praktiktjänstgöring, volontärarbete eller liknande vid ett sådant hem under omständigheter liknande dem som förekommer vid en anställning inom verksamheten. Registerutdraget ska vara högst sex månader gammalt.

Lagen om registerkontroll av personal vid vissa boenden som tar emot barn trädde i kraft den 1 juli 2007 (prop. 2006/07:37, bet. 2006/07:SoU9, rskr. 2006/07:129). I den proposition som låg till grund för lagen anförde regeringen att förslaget syftar till att öka skyddet för barn mot att de utsätts för övergrepp, kränkningar eller annat särskilt skadligt inflytande från personer som finns i barnens närmaste omgivning. Regeringen gjorde bedömningen att registerkontroll ska bli obligatorisk och göras i fråga om personer som erbjuds anställning, uppdrag, praktiktjänstgöring eller liknande vid hem för vård eller boende (HVB) som tar emot barn. Kontrollen ska avse såväl belastningsregistret som misstankeregistret. Om registerkontroll inte utförts får personen inte anställas, ges uppdrag eller praktiktjänstgöring. Regeringen ansåg att arbetsgivaren själv avgör om en person med en anteckning i ett registerutdrag ska anställas.

Pågående arbete

Utredning om registerkontroller i kommunerna

Chefen för Justitiedepartementet gav den 22 februari 2024 en utredare i uppdrag att förbättra bakgrundskontrollerna i kommunerna. Uppdraget redovisades i oktober 2024 genom departementspromemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun (Ds 2024:24).

Utredaren föreslår bl.a. att

- det ska bli möjligt att göra registerkontroller vid anställning som innebär arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning
- registerkontrollerna av dem som arbetar med barn ska utökas till att omfatta fler brott och uppgifter ur misstankeregistret
- kontrollen av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder även ska omfatta uppgifter i misstankeregistret och att registerutdraget inte ska få vara äldre än sex månader när det visas upp.

Däremot gör utredningen bedömningen att det inte bör införas en reglering som ger kommunala arbetsgivare rätt att regelmässigt göra förnyade eller löpande registerkontroller under pågående anställning vid arbete med barn eller vid insatser i hemmet åt äldre och personer med funktionsnedsättning. Skälen för bedömningen är att intrånget i enskildas integritet inte kan motiveras.

Promemorian har remitterats, och remisstiden gick ut den 7 februari 2025. Promemorian bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet har under senare år återkommande behandlat olika frågor om registerkontroll. För en utförlig redovisning av tidigare behandling kan hänvisas till betänkande 2023/24:JuU18 (s. 59 f.).

Utskottets ställningstagande

Som framgår ovan redovisades departementspromemorian Utökade registerkontroller vid anställning i kommun i oktober 2024. Utredaren föreslår bl.a. att registerkontrollerna av dem som arbetar med barn ska utökas till att omfatta fler brott och uppgifter ur misstankeregistret, att kontrollen av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionsnedsättning även ska omfatta uppgifter i misstankeregistret och att registerutdraget inte ska få vara äldre än sex månader när det visas upp. Utredaren föreslår också att det ska bli möjligt att göra registerkontroller vid anställning som innebär arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning. Däremot gör utredaren bedömningen att det inte bör införas en reglering som ger kommunala arbetsgivare rätt att regelmässigt göra förnyade eller löpande registerkontroller under pågående anställning vid arbete med barn eller vid insatser i hemmet åt äldre och personer med funktionsnedsättning. Skälen för utredarens bedömning är att intrånget i den enskildes integritet inte kan motiveras. Promemorian har remitterats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet konstaterar alltså att det för närvarande pågår beredning i frågor som rör dels registerkontroller vid anställning av personal med vissa arbetsuppgifter, dels förnyade eller löpande registerkontroller under pågående anställning i vissa fall. Utskottet ser inte skäl att föregripa resultatet av det pågående arbetet och avstyrker motion 2024/25:3164 (C) yrkande 23.

Ersättning till brottsoffer

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utökad information till brottsoffer, om barns skadeståndsrättigheter och om en terrorfond. Utskottet hänvisar bl.a. till gällande ordning och till ett utredningsförslag om ersättningsregler med brottsoffret i fokus.

Jämför reservation 12 (SD).

Motionerna

Utökad information till brottsoffer

I kommittémotion 2024/25:1368 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 6 föreslås att berörda myndigheter ska utöka informationen till brottsoffer om skadeståndsmöjligheter.

Barns skadeståndsrättigheter

I kommittémotion 2024/25:1368 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 4 föreslås att det ska utredas om en ansvarig samordnande tjänsteman ska införas som ska bistå kring barnets skadeståndsrättigheter.

Terrorfond

I kommittémotion 2024/25:2894 av Richard Jomshof m.fl. (SD) yrkande 8 föreslås att en terrorfond införs för dem som fallit offer för terror.

Bakgrund

Gällande rätt vid utkrävande och utbetalning av skadestånd

Den som har skadats till följd av ett brott kan kräva skadestånd av gärningspersonen. Regler om skadestånd och vilka skador som är ersättningsgilla finns i skadeståndslagen (1972:207). Processuella regler om hur skadeståndsanspråk ska framställas och om att talan kan föras i samband med ett brottmål finns i rättegångsbalken. Regler om hur fordringar drivs in finns i utsökningsbalken.

När ett brott anmäls till polisen ska målsäganden informeras om att åklagaren under vissa förutsättningar kan föra talan om enskilt anspråk på grund av brottet. Polisen ska också informera om möjligheterna att få ersättning enligt brottsskadelagen (2014:322) och om reglerna för hur dessa ärenden handläggs (13 a § förundersökningskungörelsen [1947:948]).

Även de informationsinsatser som Brottsoffermyndigheten genomför underlättar för brottsoffren. Myndigheten lanserade under 2021 en ersättningsguide i syfte att tillgodose brottsoffers behov av individualiserad information

om möjligheterna till ersättning. Numera kan man dessutom ansöka om brotts-skadeersättning elektroniskt via ett formulär som myndigheten tagit fram.

Om brottet hör under allmänt åtal ska åklagaren, på målsägandens begäran, förbereda och föra talan om skadestånd. En förutsättning är att det kan ske utan väsentliga besvär och att anspråket inte är uppenbart obefogat. Vill målsäganden att anspråket ska tas upp i samband med åtalet ska han eller hon anmäla anspråket till undersökningsledaren eller åklagaren och lämna uppgift om de omständigheter på vilka det grundas (22 kap. 2 § rättegångsbalken). Om ett målsägandebiträde har förordnats för en målsägande ska målsägandebiträdet hjälpa målsäganden att föra talan om enskilt anspråk med anledning av brottet, om detta inte görs av åklagaren (3 § lagen [1988:609] om målsägandebiträde).

När stämningsansökan lämnas in till tingsrätten ska det framgå om åklagaren för talan om enskilt anspråk. Skadeståndsyrkandet behandlas tillsammans med övriga yrkanden i brottmålet.

I samband med att domen skickas ut till parterna får de skriftlig information om betalning av skadeståndet. När domen har vunnit laga kraft skickar domstolen den till Kronofogdemyndigheten (25 a § förordningen [1990:893] om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.). När en lagakraftvunnen dom som innebär att den tilltalade ska betala skadestånd kommer in till Kronofogdemyndigheten skickar myndigheten ut en skriftlig fråga till den brottsutsatte med en förfrågan om han eller hon vill ha hjälp med att driva in skadeståndet. Om den brottsutsatte tackar ja till detta skickar Kronofogdemyndigheten en uppmaning till den som ska betala skadestånd att betala in skadeståndsbeloppet till myndigheten. Den skadeståndsskyldige har då två veckor på sig att betala. Om han eller hon inte gör det, gör Kronofogdemyndigheten en tillgångsutredning för att ta reda på om den skadeståndsskyldige har möjlighet att betala. Om Kronofogdemyndighetens utredning visar att gärningspersonen inte kan betala hela det utdömda skadeståndet, ska den brottsutsatte ta reda på om han eller hon har någon försäkring som kan täcka skadeståndet eller delar av det. Om ingen försäkringsersättning betalas ut kan den brottsutsatte vända sig till Brottsoffermyndigheten och ansöka om brottskadeersättning. Förutsättningarna för utbetalning av en sådan ersättning anges i brottskadelagen.

Om brottskadeersättning betalas ut, inträder staten i den skadelidandes rätt till skadestånd. Brottskadeersättning betalas ut för personskador. Som personskador ersätts även skador på kläder, glasögon och liknande föremål som den skadade bar på sig vid skadetillfället. Om någon har allvarligt kränkt någon annan genom ett brott som innefattar ett angrepp mot hans eller hennes person, frihet eller frid eller genom grovt förtal enligt 5 kap. 2 § brottsbalken betalas brottskadeersättning ut för den skada som kränkningen innebär.

Brottskadeersättning kan i vissa fall betalas ut även för sakskador (4–6 §§ brottskadelagen).

Brottsskadelagen

Den nuvarande brottsskadelagen trädde i kraft den 1 juli 2014 (prop. 2013/14:94, bet. 2013/14:JuU38, rskr. 2013/14:255). Genom den lagen skapades ett större utrymme än tidigare för Brottsoffermyndigheten att återkräva utbetald ersättning från gärningsmän. I propositionen konstaterade regeringen att det med fog kunde hävdas att det vore allra enklast för det enskilda brottsoffret om han eller hon kunde få ersättningen av staten direkt efter brottet. Ett annat alternativ vore att brottsskadeersättningen betalades direkt efter det att domen hade vunnit laga kraft. Regeringen anförde att båda alternativen hade flera nackdelar. Bland annat nämndes att om brottsoffret skulle få ersättning av staten direkt efter brottet, skulle brottsoffrets vilja att medverka i brottsutredningen med stor sannolikhet minska. Detta skulle i sådana fall få allvarliga konsekvenser för den brottsbekämpande verksamheten och för förtroendet för rättsväsendets möjligheter att klara upp brott och skapa ett tryggare samhälle. Om brottsskadeersättningen däremot skulle betalas ut direkt efter det att domen om skadestånd hade vunnit laga kraft, skulle en av komplikationerna vara att man skulle sakna incitament för enskilda att teckna överfallsskydd – ersättningen skulle ju ändå betalas ut. Detta skulle på sikt kunna leda till att skyddet helt togs bort ur de svenska hemförsäkringarna, vilket framför allt skulle drabba de brottsoffer som inte får sin sak prövad av domstol. En sådan förändring skulle även innebära en betydande kostnadsökning för staten. Regeringen ansåg med anledning av de skäl som redovisades i propositionen att brottsskadeersättning även i fortsättningen skulle vara underordnad andra ersättningsformer som stod den skadelidande till buds, t.ex. skadestånd och ersättning från en försäkring.

Riksdagens tillkännagivande om effektivare utbetalning av skadestånd

Riksdagen har tillkännagett för regeringen det som utskottet anført om effektivare hantering av ersättning till brottsoffer (bet. 2020/21:JuU27 s. 73 f., rskr. 2020/21:345). I skrivelse 2023/24:75 anför regeringen att en särskild utredare har fått i uppdrag att bl.a. ta ställning till om brottsoffer ska ha rätt till brottsskadeersättning redan när en dom på skadestånd får laga kraft (dir. 2023:94). Genom kommittédirektivet anser regeringen att tillkännagivandet är slutbehandlat (s. 84 f.).

Se nedan om Utredningen om ersättningsregler med brottsoffret i fokus.

Lagändringar om stärkt rätt till skadestånd för brottsoffer

Riksdagen beslutade i maj 2022 om lagändringar med syftet att stärka brottsoffers rätt till skadestånd (prop. 2021/22:198, bet. 2021/22:CU20, rskr. 2021/22:326). Lagändringarna handlade bl.a. om att

- åstadkomma en påtaglig höjning av nivåerna på kränkningersättning

- stärka rätten till ersättning för efterlevande anhöriga genom en ny form av ideell ersättning, s.k. särskild anhörigersättning
- utvidga möjligheterna att utmäta frihetsberövandeersättning till förmån för brottsoffer.

Lagändringarna trädde i kraft den 1 juli 2022, med undantag för den om ändrad företrädesordning vid löneutmätning som trädde i kraft den 10 september 2022.

Tidöavtalet

I Tidöavtalet (s. 26) beskrivs hur Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna i ett samarbetsprojekt om kriminalitet kommer att utarbeta och genomföra politiska reformer för att bekämpa och förebygga brott samt öka tryggheten under valperioden 2022–2026. Under rubriken Skadestånd anføres bl.a. följande:

Regelverket för brottsskadeersättningen ses över i syfte att minska brotts-
offrets ansvar att själv driva in hela skadeståndet från gärningsmannen.

Utredningen om ersättningsregler med brottsoffret i fokus

Den 22 juni 2023 gav regeringen en särskild utredare i uppdrag att bl.a. se över reglerna om brottsskadeersättning i syfte att stärka brottsoffrets ställning och minska skadeverkningarna av brott (dir. 2023:94).

Uppdraget redovisades den 17 mars 2025 genom betänkandet Ersättningsregler med brottsoffer i fokus (SOU 2025:23).

Utredningen föreslår bl.a.

- att det införs en enklare och snabbare process för att få brottsskadeersättning
- att brottsoffret inte först ska behöva försöka driva in skadeståndet från gärningspersonen
- att Brottsoffermyndigheten ska återkräva det utbetalda beloppet från gärningspersonen.

Betänkandet har remitterats, och remisstiden går ut den 19 juni 2025.

Särskild företrädare för barn

Enligt lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn ska en särskild företrädare förordnas för barnet när en förundersökning har inletts eller återupptagits i fråga om ett brott som kan leda till fängelse och har begåtts mot någon som är under 18 år, om en vårdnadshavare kan misstänkas för brottet eller det kan befaras att en vårdnadshavare på grund av sitt förhållande till den som kan misstänkas för brottet inte kommer att ta till vara barnets rätt (1 §).

En särskild företrädare ska, i stället för barnets vårdnadshavare, som ställföreträdare ta till vara barnets rätt under förundersökningen och i efterföljande rättegång samt vid åtgärder som rör verkställighet av skadestånd och ansökan

om brottsskadeersättning. Företrädaren får dock inte väcka åtal och får inte heller väcka någon skadeståndstalan utan att ett allmänt åtal har väckts (3 §).

Målsägandebiträde

När en förundersökning har inletts eller återupptagits ska enligt lagen (1988:609) om målsägandebiträde ett särskilt biträde för målsäganden (målsägandebiträde) förordnas i målet under vissa förutsättningar (1 §).

Målsägandebiträdet ska ta till vara målsägandens intressen i målet samt lämna stöd och hjälp till målsäganden. Målsägandebiträdet ska bistå målsäganden med att föra talan om enskilt anspråk i anledning av brottet, om detta inte görs av åklagaren (3 §).

Stöd till offer för terrorism

Regeringens skrivelse Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga, förhindra, skydda och hantera

Regeringen överlämnade den 8 januari 2024 skrivelsen Nationell strategi mot våldsbejakande extremism och terrorism – förebygga, förhindra, skydda och hantera (skr. 2023/24:56) till riksdagen. Under rubriken En särskilt utsatt grupp av brottsoffer (s. 65 f.) står följande:

Begreppet offer för terrorism omfattar både dem som drabbas direkt och familjemedlemmar till personer vars död orsakats av ett terroristbrott. Offer för terrorism har i flera sammanhang identifierats som en särskilt utsatt grupp av brottsoffer, se t.ex. artikel 22 i direktiv 2012/29/EU av den 25 oktober 2012 om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter och för stöd till och skydd av dem (brottsofferdirektivet). Ett skäl till det är terroristbrottets karaktär. Syftet med terrorhandlingar är just att skapa rädsla och att skrämma människor. Det stora mediala intresse som ett terroristbrott väcker kan också göra offren särskilt utsatta. Barn och unga kan i detta sammanhang vara specifikt utsatta, särskilt i de fall någon form av attentat riktar sig mot skolmiljön. Även personer som har tidigare erfarenheter av svåra händelser eller som tillhör den grupp som är måltavla för attentatet kan ha behov av stöd. Detsamma gäller andra grupper, t.ex. personer med psykisk ohälsa och personer med funktionsnedsättningar. Terroristattentat riktas inte sällan mot allmänna platser som också besöks av turister och drabbar ofta personer som inte är hemmahörande i det land där brottet sker. För dem kan det vara extra påfrestande att hantera praktiska frågor och en rättsprocess i ett annat land. I arbetet med stöd till offer för terrorism behöver barns och ungas särskilda behov av information, stöd och hjälp beaktas.

Såväl brottsofferdirektivet som terrorismdirektivet (se avsnitt 1.4) hänvisar till de specifika behov som offer för terrorism har när det gäller stöd och skydd. Terrorismdirektivet innehåller straffrättsliga bestämmelser samt bestämmelser om skydd av, stöd till och rättigheter för offer för terrorism. Av direktivet framgår bl.a. att det ska finnas stödtjänster inriktade på de specifika behoven hos offer för terrorism.

Brottsoffermyndigheten har tagit fram informationsmaterial som riktar sig till offer för terrorism, vilket finns tillgängligt på myndighetens webbplats samt i form av informationsblad som skickas ut till berörda

myndigheter och organisationer i händelse av ett terroristbrott. Brottsoffermyndigheten har också sedan 2021 i uppdrag att vara Sveriges nationella kontaktpunkt för offer för terrorism inom ett specifikt nätverk inom ramen för EU-arbetet (Ju2021/03329). Nätverket syftar bl.a. till att underlätta snabbt utbyte av information och hjälp vid ett eventuellt terroristattentat genom kontaktpunkter med ansvar för att tillhandahålla information om det system som finns tillgängligt för stöd och hjälp till, skydd av och ersättning till brottsoffer. Brottsoffermyndigheten har fått i uppdrag att utveckla arbetet som nationell kontaktpunkt för offer för terrorism. Uppdraget ska slutredovisas senast den 19 april 2024 (Ju2023/02215). Vid anmälan om brott är också Polismyndigheten skyldig att lämna information om vilka rättigheter ett brottsoffer har och var det finns möjlighet att få stöd.

Brottsoffermyndigheten är nationell kontaktpunkt

Brottsoffermyndigheten är sedan 2021 nationell kontaktpunkt för offer för terrorism. Av information publicerad på myndighetens webbplats framgår bl.a. följande:

Offer för terrorism är en särskilt utsatt grupp av brottsoffer. Terroristbrott är riktade mot staten och samhället, och det kan vara svårt för offren att förstå varför just de drabbats. Behovet av stöd och information till offer för terrorism är därför stort.

De som utsätts i ett annat land möter ofta särskilda svårigheter. Inom EU ska medlemsländerna se till att offer för terrorism som är bosatta i en annan medlemsstat har tillgång till information om sina rättigheter, vilka tillgängliga stödtjänster som finns och möjligheterna att få ersättning i den medlemsstat där ett terroristbrott skett.

[...] Brottsoffermyndigheten är en av EU:s nationella kontaktpunkter för offer för terrorism. Det innebär bland annat att myndigheten ska kunna förmedla information om stöd, skydd och ersättning för brottsoffer, och kommunicera med motsvarande kontaktpunkter inom EU så att drabbade i andra medlemsländer får tydlig och snabb information. Det pågår också ett arbete med att ta fram riktlinjer för hur kontaktpunkterna ska arbeta i händelse av ett terroristattentat.

Tidigare riksdagsbehandling

Utöver det tillkännagivande som har redovisats ovan har utskottet under senare år återkommande behandlat olika frågor om ersättning till brottsoffer. För en utförlig redovisning av tidigare behandling kan hänvisas till betänkande 2022/23:JuU14 (s. 102 f.).

Utskottets ställningstagande

Som redovisas ovan ska polisen informera målsäganden om att åklagaren under vissa förutsättningar kan föra talan om enskilt anspråk på grund av det brott som anmälts. Polisen ska också informera om möjligheterna att få ersättning enligt brottsskadelagen och om reglerna för hur dessa ärenden handläggs. Vidare har Brottsoffermyndigheten utvecklat sitt arbete med att ge information till brottsoffer genom en ersättningsguide för att tillgodose brottsoffers behov av individualiserad information om möjligheterna till ersättning.

Numera kan brottsoffer dessutom ansöka om brottsskadeersättning elektroniskt via ett formulär som myndigheten tagit fram.

Om brottet hör under allmänt åtal ska åklagaren, på målsägandens begäran, förbereda och föra talan om skadestånd. Under vissa förutsättningar ska målsäganden få ett målsägandebiträde förordnat för sig. Målsägandebiträdet ska bl.a. hjälpa till att föra talan om enskilt anspråk med anledning av brottet, om inte åklagaren gör detta.

När ett barn har utsatts för brott ska en särskild företrädare för barnet förordnas under vissa förutsättningar. Den särskilda företrädaren ska ta till vara barnets rätt till bl.a. skadestånd och brottsskadeersättning.

Dessutom föreslår Utredningen om ersättningsregler med brottsoffret i fokus, som redovisade sitt uppdrag i mars 2025, bl.a. en enklare och snabbare process för att få brottsskadeersättning.

Därmed är utskottet inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motionsyrkandena om utökad information till brottsoffer om skadeståndsmöjligheter eller om att en ansvarig samordnande tjänsteman ska hjälpa till med ett barns skadeståndsrättigheter. Utskottet avstyrker därför motion 2024/25:1368 (SD) yrkandena 4 och 6.

När det gäller förslaget i motion 2024/25:2894 (SD) yrkande 8, om att införa en terrorfond för dem som fallit offer för terrorism, konstaterar utskottet att Brottsoffermyndigheten sedan 2021 är nationell kontaktpunkt för offer för terrorism. Det innebär bl.a. att myndigheten ska kunna förmedla information om stöd, skydd och ersättning för brottsoffer. Vidare innebär lagändringar som trädde i kraft den 1 juli 2022 en stärkt rätt till ersättning för efterlevande anhöriga genom en ny form av ideell ersättning, s.k. särskild anhörigersättning. Som utskottet framhållit ovan föreslår dessutom Utredningen om ersättningsregler med brottsoffret i fokus bl.a. en enklare och snabbare process för att få brottsskadeersättning. Därmed är utskottet inte berett att föreslå något initiativ med anledning av motionsyrkandet, som därför bör avslås.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Utskottets ställningstagande

De motionsyrkanden som finns upptagna i bilaga 2 rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet har behandlat tidigare under valperioden, se betänkande 2023/24:JuU18. Utskottet avstyrker därför dessa motionsyrkanden. Tidigare ståndpunkter framgår av det nämnda betänkandet.

Reservationer

1. Stöd till våldsutsatta kvinnor, punkt 1 (S, MP)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S),
Ulrika Westerlund (MP), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 81.

Ställningstagande

När en kvinna utsätts för våld i en nära relation finns det en betydande risk att för mycket ansvar läggs på henne. Kvinnan ska våga lämna relationen, samla bevis och anmäla, skydda sina barn och därefter leva gömd för att inte riskera ytterligare våld och trakasserier.

Vi anser att kvinnor som utsätts för våld ska få den hjälp de behöver. Den sociala och fysiska tryggheten för dem som anmäler brotten måste stärkas, och samhället ska finnas med hela vägen. För att hjälpa våldsutsatta kvinnor behöver även samarbetet mellan inblandade myndigheter bli bättre. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ till detta.

2. Eftervård, punkt 2 (S, MP)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S),
Ulrika Westerlund (MP), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2024/25:2618 av Rasmus Ling m.fl. (MP) yrkande 18 och
2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 82.

Ställningstagande

För många kvinnor fortsätter våldet även efter en separation. Då startar ofta en ny våldsspiral – det s.k. eftervåldet. Det kan handla om fysiskt våld, psykiskt våld, hot, återkommande vårdnadstvister, försök att fördröja bodelningen, ryktesspridning eller att gärningspersonen lämnat kvinnan med stora skulder. Utöver kvinnan drabbas gemensamma barn också av eftervåldet.

Vi anser att eftervåldet måste uppmärksammas och att personer som begår eftervåld ska lagföras. Regeringen bör därför tillsätta en bred utredning med syftet att kriminalisera eftervåldets alla olika uttryck, såsom fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt och materiellt våld samt försummelsevåld. Utredningen ska också lämna konkreta förslag på nödvändiga författningsändringar.

3. Brottsoffermyndigheten m.m., punkt 3 (S)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkandena 105 och 106.

Ställningstagande

Civilsamhället är en viktig del av vår grundläggande demokrati. Det finns en särskild kraft i civilsamhället, och det behövs för att erbjuda stöd till den enskilda individen, för att engagera och folkbilda samt för att vara en viktig röst i samhällsdebatten. För många brottsoffer utgör ideella organisationer som Brottsofferjouren, tjej- och kvinnojourer och domstolarnas vittnesstöd ett viktigt stöd. Brottsoffermyndigheten ger, förutom stöd till ideella organisationer, även direkt information till brottsoffer och vittnen om deras rättigheter, bl.a. genom en lättillgänglig webbaserad brottsofferguide.

Vi anser att ideella organisationer som arbetar med stöd till brottsoffer ska få en långsiktig och trygg finansiering och att Brottsoffermyndighetens arbete med information till brottsoffer och vittnen om deras rättigheter måste fortsätta och utvecklas. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ till detta.

4. Stärkt arbete mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan, punkt 5 (V, MP)

av Gudrun Nordborg (V) och Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP) yrkande 31.

Ställningstagande

Rasism är en ideologi och struktur som skadar både individer och samhällen genom att skapa och upprätthålla orättvisor baserade på hudfärg, etnicitet, kultur och religion. Det är en allvarlig samhällsutmaning som kräver målmedvetna och omfattande insatser på flera nivåer. Rasismen begränsar människors frihet och trygghet, och den fortsätter att förstöra förutsättningarna för ett sammanhållet och inkluderande samhälle. Det är därför av största vikt att samhället arbetar aktivt för att motverka rasism och diskriminering genom en serie strategiska åtgärder och reformer.

Vi anser att förekomsten av hatbrott och antalet rasistiska organisationer kräver en förstärkning av rättsväsendets arbete mot dessa brott. Utbildningen för poliser och övriga inom rättsväsendet i dessa frågor behöver stärkas. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ till detta.

5. Barns specifika behov i rättsprocessen, punkt 6 (S, V, MP)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Gudrun Nordborg (V), Ulrika Westerlund (MP), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V) yrkande 15.

Ställningstagande

Rättsväsendet och utredande myndigheter har ofta en central roll för barn i utsatta situationer. Dessvärre finns det fortfarande brister när det gäller såväl lagstiftningen som bemötandet av barn inom rättsväsendet. Enligt Barnombudsmannen behöver barnrättsperspektivet i bl.a. utredningar och rättsprocesser stärkas.

Utredningen En uppväxt fri från våld (se SOU 2022:70) hade, inom ramen för en nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn, bl.a. i uppdrag att se över brottmålsprocessen för barn som utsatts för våld. Utredningen konstaterar att det finns en rad brister som drabbar våldsutsatta barn i samband med brottmålsprocessen. Den mest framträdande barnrättsliga bristen är att våldsutsatta barn inte får rätten till information tillgodosedd. Dessutom är barnets rätt att komma till tals enligt artikel 12 i barnkonventionen onödigt begränsad genom brottmålsprocessen. Enligt utredningen behöver bl.a. de aktörer som verkar inom eller samverkar med rättsväsendet få ett större ansvar för att barn ska få vara involverade under en pågående brottmålsprocess. Även kompetensen hos dem som håller barnförhör måste bli bättre liksom förhörsmetoderna och krisstödet efter förhör. Utgångspunkten ska inte vara att skydda barnet från att delta, utan barnet ska i stället skyddas i sitt deltagande. Vi anser att detta ska gälla alla barn som berörs av rättsprocesser, oavsett om de utsatts för våld eller inte.

Vi anser sammanfattningsvis att barns och ungas rätt att komma till tals behöver förtydligas i lagstiftningen och hos utredande myndigheter. Dessutom måste arbetet med att stärka barns situation i bl.a. rättsväsendet prioriteras upp om Sverige verkligen ska kunna leva upp till barnkonventionens krav. Regeringen bör därför tillsätta en utredning för att se över hur barns specifika behov kopplade till förundersökning, rättsprocess samt stöd- och skyddsåtgärder bättre kan tillgodoses och föreslå förbättringar på området.

6. Utredningstid när barn utsatts för brott, punkt 7 (S, C)

av Heléne Björklund (S), Petter Löberg (S), Anna Wallentheim (S), Ulrika Liljeberg (C), Sanna Backeskog (S) och Lars Isacson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S) yrkande 107 och

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 27.

Ställningstagande

Vid en anmälan om ett allvarligt brott mot ett barn ska förundersökningen genomföras skyndsamt, och ett beslut om ett eventuellt åtal ska fattas inom 90 dagar. Detta är en föreskriven tidsfrist som får överskridas bara om det är påkallat av tydliga utredningsskäl, såsom när ärendet är komplext. Ändå överskrider tidsfristen i många ärenden utan att det kan motiveras av ärendets art. En rapport från Rädda Barnen visar att mer än vart tredje barn har fått vänta mer än 90 dagar på beslut om åtal. De långa handläggningstiderna får allvarliga konsekvenser för barnet. Vid sidan av den allmänna påfrestning det medför att vara föremål för en brottsutredning och den särskilda påfrestning detta innebär för ett barn kan det också resultera i ett klart sämre bevisläge.

Barn får också många gånger vänta på olika former av insatser till efter det att en förundersökning har avslutats. Detta brukar motiveras med att insatserna inte ska störa en pågående brottsutredning eller att barnets situation inte anses vara tillräckligt stabil under pågående utredning eller brottmålsprocess.

Konsekvenserna av långa handläggningstider riskerar därmed att förvärra både barnets hälsa och möjligheterna till skydd, stöd och behandling.

Vi anser att detta måste ändras. Regeringen måste vidta åtgärder för att säkerställa att rättsväsendet följer de regler som finns när barn utsätts för allvarliga brott och att barnen får det stöd de behöver. Det behövs en översyn av vad som är en rimlig sammanlagd tid för utredning och brottmålsprocess i barnärenden samt en effektiv uppföljning av resultatet av översynen så att tidsfristerna inte överskrids.

7. Sexuellt kränkande bilder och filmer på internet, punkt 8 (MP)

av Ulrika Westerlund (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 7 och

bifaller delvis motion

2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C) yrkande 7.

Ställningstagande

Jag anser att det bör införas en permanent och statligt finansierad "hotline-verksamhet" som på barns begäran kan ta ned sexuellt kränkande bilder och filmer från internet. Ofta kan det i samhällsdebatten låta som om övergrepp på internet är mindre allvarliga än andra övergrepp, men alltmer forskning tyder

på att så inte är fallet. Tvärtom upplever barn som utsatts för dokumenterade sexuella övergrepp hur bearbetning och traumabehandling blir mycket svårt när brotten måste återupplevas gång på gång genom att bilderna sprids. Jag anser därför att det är av största vikt att samhället lägger resurser på att ta ned materialet. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

8. Begränsning av våldspornografi, punkt 9 (V)

av Gudrun Nordborg (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:1903 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) yrkande 16.

Ställningstagande

Det finns anledning att försöka begränsa våldspornografin. En studie från 2016 om porrkonsumtion och genomförda våldsamma sexuella handlingar visar att personer som frekvent använder pornografi är mer benägna att ha en tillåtande attityd till sexuell aggression och att utöva sexuellt våld än de som inte konsumerar pornografi alls eller gör det mycket sällan, men det går inte att avgöra om det ena orsakar det andra.

Ett problem är naturligtvis att en stor del av våldspornografin produceras och distribueras i andra länder och inte kan beivras med svensk lagstiftning. Frågan är komplex, men det är ändå viktigt att vidta åtgärder för att skydda unga människor från negativ påverkan och inte minst för att skydda de personer som riskerar att utnyttjas i pornografiproduktionen.

Den befintliga lagstiftningens skydd mot våldspornografins skadeverkningar är dessvärre bristfälligt. Olaga våldsskildring är ett brott som bl.a. kriminaliserar spridandet av våldspornografi. Brottet tar dock inte sikte på personerna som medverkar utan på samhällets intresse av att skildringar av våld som kan verka förråande och normförskjutande inte sprids. Olaga våldsskildring är ett brott som sällan anmäls, och det saknas därför rättspraxis som tydliggör var gränsen går för vad som är straffbart och inte. I betänkandet Sexuellt utnyttjande i pornografiska syften – våldsutsatthet som behöver synliggöras (SOU 2023:98) görs bedömningen att allmänhetens kunskap om brottet olaga våldsskildring behöver öka i syfte att få fler att göra anmälningar.

Jag anser sammanfattningsvis att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att begränsa våldspornografin.

9. Sekretessbrytande bestämmelser mellan myndigheter, punkt 11 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3159 av Malin Björk m.fl. (C) yrkande 21.

Ställningstagande

För att stärka arbetet med att förebygga och förhindra brott finns det skäl att på vissa områden se över sekretesslagstiftningen. Myndigheter som har i uppdrag att samverka och förhindra brott begränsas i många fall av att de inte kan dela information. En del av problematiken kan avhjälpas genom samtycke, men det gäller inte alltid. Jag anser att det bör införas en allmän sekretessbrytande regel för att myndigheter ska kunna dela information i samverkan, förebygga brott samt utföra tillsynsuppdrag. Regeringen bör därför återkomma med ett sådant lagförslag.

10. Stärkt sekretess för personuppgifter, punkt 12 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3159 av Malin Björk m.fl. (C) yrkande 22.

Ställningstagande

Uppgifter om privatpersoner och företag, som är fullt tillgängliga i offentliga register, används för kartläggning i syfte att hitta lämpliga brottsoffer. Det sker exempelvis i omfattande bedrägerihärvor där äldre personer eller personer som bor på särskilda boenden letas upp och kontaktas i bedrägliga syften. Jag anser att det är angeläget att förhindra denna typ av brottslighet och vill därför att sekretessen för sådana personuppgifter ses över och stärks. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ.

11. Efterföljande och regelbunden registerkontroll, punkt 13 (C)

av Ulrika Liljeberg (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C) yrkande 23.

Ställningstagande

För att skydda barn och unga mot sexualbrott och andra grova brott finns det bestämmelser om obligatorisk registerkontroll för anställda inom förskolan, grundskolan och gymnasieskolan. Kontrollerna är dock begränsade till tidpunkten när anställningen erbjuds, och ett utdrag kan vara upp till ett år gammalt. Det görs därefter inga efterföljande eller regelbundna kontroller.

Jag anser att det bör göras efterföljande och regelbundna kontroller av anställda för att skydda särskilt utsatta grupper. Regeringen bör därför ta initiativ till en reglering som föreskriver detta.

12. Barns skadeståndsrättigheter, punkt 15 (SD)

av Henrik Vinge (SD), Pontus Andersson Garpvall (SD), Adam Marttinen (SD) och Katja Nyberg (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 15 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2024/25:1368 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Brottsofferperspektivet behöver stärkas och brottsoffer få upprättelse. När barn är brottsoffer finns det ett särskilt behov av att ta tillvara brottsoffrets rättigheter. När det gäller ersättning till brottsoffer är ofta flera instanser berörda av det ärende som ligger till grund för rätten till ersättning. Eftersom det inte sällan saknas tydliga rutiner, och eftersom även ansvars- och rollfördelningen är otydlig, kan frågan om ersättning falla mellan stolarna.

Vi menar att barn som har rätt till ersättning skulle hjälpas av att den första tjänsteman i en berörd instans som möter och hanterar ett barns ärende får ansvar för att samordna nödvändiga kontakter m.m. och se till att barnets skadeståndsrättigheter tas om hand. Det bör inte ta mycket av arbetstiden för tjänstemannen men blir viktigt för barnet som då garanterat får den information som är av vikt om sina skadeståndsrättigheter och hur skadestånd söks. Tjänstemannen bör informera både barnet och hans eller hennes ombud eller vårdnadshavare om barnets skadeståndsrättigheter. Det är en uppgift för regeringen att ta nödvändiga initiativ till detta.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:17 av Nima Gholam Ali Pour (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa möjlighet till brottsofferutsagor under huvudförhandlingar som gäller barnpornografibrott för att styrka kränkningens allvar och brottslighetens konsekvenser för barn som förekommer i övergreppsmaterial, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:38 av Stina Larsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en utredning för krafttag mot näthat och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:186 av Catarina Deremar (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förhindra bedrägerier mot äldre och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:210 av Josef Fransson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera statens arbete med brottsförebyggande arbete och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:268 av Andreas Lennkvist Manriquez m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med ett lagförslag som innebär att omvändelseförsök förbjuds och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:421 av Markus Wiechel (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nya utredningar av hedersrelaterad brottslighet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hårda straff för hedersrelaterat våld och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett straffrättsligt ansvar för vårdnadshavare som inte förhindrar könsstämpning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:500 av Martina Johansson (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kontaktsamordnare kan införas hos polisen som stöd för barn som har utsatts för sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:820 av Eva Lindh och Åsa Eriksson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en bred kartläggning av pornografins skadeverkningar inom olika delar av samhället och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:913 av Magnus Manhammar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för en skärpt lagstiftning mot hat, hot och kränkningar på nätet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1063 av Christofer Bergenblock och Anne-Li Sjölund (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att införa möjlighet till registerkontroll av personer som i sitt uppdrag har direkt och regelbunden kontakt med personer med intellektuell funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1077 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utredning om huruvida det finns tillräcklig kunskap om barns utveckling inom rättsväsendet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1168 av Yusuf Aydin (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skyddet för äldre mot bedrägerier och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1332 av Ulrika Westerlund m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast tillsätta en ny utredning med uppdrag att utreda hur ett förbud mot omvändelseförsök kan utformas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1368 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda införande av en ansvarig samordnande tjänsteman som ska bistå kring barnets skadeståndsrättigheter och tillkännager detta för regeringen.

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att berörda myndigheter bör utöka informationen till brottsoffer om skadeståndsmöjligheter och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1389 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de åtgärder som behövs för att en verklig nolltolerans mot officiella och inofficiella barnäktenskap ska bli verklighet särskilt bör övervägas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1413 av Sara Gille m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de åtgärder som behövs för att en verklig nolltolerans mot officiella och inofficiella barnäktenskap ska bli verklighet särskilt bör övervägas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja straffskalan för barnäktenskapsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1414 av Michael Rubbestad m.fl. (SD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en haverikommission vid varje fall av dödligt våld och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur kunskapen om vad som juridiskt sett räknas som ett brott kan ökas för att förbättra anmälningsbenägenheten vid våldsbrott och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda IGOR-modellens potential för att utveckla och implementera en nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1490 av Magnus Berntsson (KD):

- Del 1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma med förslag för att stärka brottsoffrets ställning genom snabbare skadeståndsutbetalningar, minskade avskrivningar av mängdbrott samt en balanserad straffutmätning där brottsoffrets återhämtningstid beaktas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Förslaget behandlas i den del som avser snabbare skadeståndsutbetalningar.

2024/25:1531 av Marlène Lund Kopparklint (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga om förbud mot att anställa dömda sexualförbrytare inom yrken där målgruppen är barn kan införas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1542 av Marlène Lund Kopparklint och Jennie Wernäng (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda om markeringen i belastningsregistret ska kvarstå när det gäller sexualbrott mot barn och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1597 av Lawen Redar och Daniel Vencu Velasquez Castro (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera omvändelseförsök och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1598 av Lawen Redar (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att kriminalisera underlåtenhet att avslöja äktenskapstvång och barnäktenskapsbrott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1669 av Daniel Vencu Velasquez Castro m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning som tar fasta på hur ett förbud mot omvändelseförsök kan implementeras och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1678 av Sofia Skönnbrink (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett förbud mot sugardejting och digitala sugardejtingsplattformar och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1903 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en ny kvinnofridskommission med uppdrag att utifrån ett helhetsgrepp föreslå åtgärder för att förebygga och motverka mäns våld mot kvinnor och barn och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att göra en bred översyn av hur polis och åklagare bedriver förundersökningar i ärenden om mäns våld mot kvinnor, våld mot barn och sexualbrott liksom när barn bevittnat våld, i syfte att sprida goda exempel,

- kommentera eventuella brister och föreslå förbättringar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över möjligheten att samla specialistkompetens på särskilda stödcenter för vuxna som utsatts för sexualbrott och våld i nära relationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att ta fram nationella riktlinjer för barnahus i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
 8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn av livsvillkoren för de kvinnor och barn som lever med skyddade personuppgifter i syfte att förbättra deras situation och tillkännager detta för regeringen.
 10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till en utveckling av lokala trygghetsteam i syfte att stärka skyddet för kvinnor och barn som utsatts för mäns våld, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
 11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till utveckling av ett nationellt program baserat på Intimate Partner Violence Intervention (IPVI) i syfte att skydda utsatta kvinnor och barn mot våldsamma män och tillkännager detta för regeringen.
 13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning som ser över möjligheten att ge personer som säljer sexuella tjänster målsägandestatus under förundersökningar och rättegångar mot sexköpare och tillkännager detta för regeringen.
 16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning i syfte att begränsa våldspornografin och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1904 av Gudrun Nordborg m.fl. (V):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta initiativ till att kartlägga den svenska sexhandelns och porrindustrins kopplingar till organiserad brottslighet samt ta fram åtgärder som minskar verksamheten och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1929 av Gudrun Nordborg m.fl. (V):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur barns specifika behov kopplat till förundersökning, rättsprocess, stöd- och skyddsåtgärder m.m. bättre

kan tillgodoses och föreslå förbättringsåtgärder på området och tillkännager detta för regeringen.

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att utreda och samordna medlingsverksamheten vid brottmål på nationell nivå och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:1968 av Fredrik Saweståhl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett förbud mot omvårdelseterapi riktad mot hbtqi-personer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2056 av Niels Paarup-Petersen (C):

17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka skyddet för brottsoffer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2059 av Niels Paarup-Petersen (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas kontaktsamordnare hos polisen som stöd för barn som har utsatts för sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas möjlighet till brottsofferutsagor under huvudförhandlingar som gäller barnpornografibrott och relaterade brott för att styrka kränkningens allvar och brottslighetens konsekvenser för barn som förekommer i övergreppsmaterial, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att permanent och statlig finansiering bör tillförsäkras en hotlineverksamhet som på barns begäran kan ta ned sexuellt kränkande bilder och filmer från internet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2062 av Ann-Sofie Alm (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheter och förutsättningar att myndigheter och rättsväsen får de befogenheter de behöver för att kunna säkra bevis mot brottsutövare inom hederskulturen och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheter och förutsättningar att avskaffa preskriptionstiden helt för hedersbrott och brott med hedersmotiv och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2068 av Stina Larsson och Helena Vilhelmsson (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbud mot oskuldskontroll, oskuldsingrepp och oskuldsintyg och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2072 av Alireza Akhondi (C):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör bli obligatoriskt för plattformar att upptäcka, anmäla och ta ned övergreppsmaterial med barn från nätet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas kontaktsamordnare hos polisen som stöd för barn som har utsatts för sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas möjlighet till brottsofferutsagor under huvudförhandlingar som gäller barnpornografibrott för att styrka kränkningens allvar och brottslighetens konsekvenser för barn som förekommer i övergreppsmaterial, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2092 av Noria Manouchi (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om människohandel och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2108 av Lars Beckman (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att tillåta försäljning av pepparsprej för personskydd i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2174 av Eva Lindh m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att stärka medarbetarskyddet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2227 av Johanna Rantsi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att uppmuntra införandet av detektionsverktyg mot barnpornografi i offentlig verksamhets it-miljöer och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2229 av Johanna Rantsi (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utöka registerkontrollen för anställda som arbetar med barn och unga, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2235 av Johanna Rantsi (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga kriminalisering av hymenplastik, också kallad oskuldsoperation, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att den som beställer oskuldskontroller eller oskuldsoperationer ska kunna dömas för att stävja utbredningen av hedersrelaterat våld och förtryck och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2340 av Ida Ekeröth Clausson och Karin Sundin (båda S):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att stärka arbetet med att sprida den svenska sexköpslagen internationellt och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2495 av Anne-Li Sjölund och Christofer Bergenblock (båda C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda att införa möjlighet till registerkontroll av personer som i sitt uppdrag har direkt och regelbunden kontakt med personer med intellektuell funktionsnedsättning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2498 av Helena Vilhelmsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att offentliga verksamheter ska använda programvara som säkerställer att material som polis klassificerat som sexuellt övergrepp på barn inte kan hanteras, spridas eller laddas ned obemärkt på enheter i offentliga verksamheters it-miljö och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2600 av Boriana Åberg (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att upprätta ett register över återfallsförbrytare i sexualbrott mot barn och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2614 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa möjlighet till brottsofferutsagor under huvudförhandlingar som gäller barnpornografibrott och relaterade brott för att styrka kränkningens allvar och brottslighetens konsekvenser för barn som förekommer i övergreppsmaterial, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa kontaktsamordnare hos polisen som stöd för barn som har utsatts för sexualbrott, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att permanent och statlig finansiering bör tillförsäkras en hotlineverksamhet som på barns begäran kan ta ned sexuellt kränkande bilder och filmer från internet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2618 av Rasmus Ling m.fl. (MP):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det inte ska vara möjligt att köpa samtycke till sex och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som utsätts för sexköp eller kommersiell sexuell exploatering ska betraktas som brottsoffer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en bred utredning med syfte att kriminalisera alla eftervåldets olika uttryck, såsom fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt och materiellt våld samt försummelsevåld, och lämna konkreta förslag på författningsändringar för dessa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kriminalisera oskuldskontroller, oskuldssingrepp, utfärdande av oskuldssintyg och omvändelseförsök och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2643 av Leila Ali Elmi m.fl. (MP):

31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetet mot rasism och hatbrott i hela rättskedjan genom utbildning och resurser och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2827 av Sten Bergheden och Johanna Rantsi (båda M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ta fram en handlingsplan för hur man ska bekämpa den olagliga arbetskraften och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att studera hur andra länder i EU har löst problem med olaglig arbetskraft och vad man vidtagit för åtgärder och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:2894 av Richard Jomshof m.fl. (SD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en terrorfond för dem som fallit offer för terror, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:2918 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över regelverket för brottsskadeersättning så att brottsofferperspektivet betonas och att överväga att utreda om den av domstol fastställda ersättningen kan betalas ut genom Brottsoffermyndigheten utan att brottsoffret självt måste agera, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2024/25:3022 av Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S):

117. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa oskuldskontroller och hymenrekonstruktioner och tillkännager detta för regeringen.
118. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förbud mot omvändelseförsök och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3069 av Ardalan Shekarabi m.fl. (S):

15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om mäns våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa oskuldskontroller och hymenrekonstruktioner och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3111 av Teresa Carvalho m.fl. (S):

68. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nollvision för mäns våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
74. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handlägga brott i nära relation på samma sätt som andra grova brott och tillkännager detta för regeringen.
77. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lex Lotta och tillkännager detta för regeringen.
78. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kriskommission för att bekämpa mäns våld mot kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
80. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om program för att få män att sluta slå och tillkännager detta för regeringen.
81. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stöd till våldsutsatta kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
82. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om eftervård och tillkännager detta för regeringen.
83. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stöd till kvinnor med skyddade personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.
85. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barnahus i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

89. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om våld mot äldre kvinnor och tillkännager detta för regeringen.
90. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om hedersrelaterat våld och tillkännager detta för regeringen.
91. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstiftning mot oskuldoperationer, oskuldskontroller och oskuldsintyg och tillkännager detta för regeringen.
92. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om lagstiftning mot omvårdelseterapi och omvändelseförsök och tillkännager detta för regeringen.
101. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka brottsoffrens ställning och tillkännager detta för regeringen.
102. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om samhällets ansvar för stöd till brottsoffer och tillkännager detta för regeringen.
103. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda en särskild brottsofferlag och tillkännager detta för regeringen.
104. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändamålsenliga regler om ersättning till brottsoffer och tillkännager detta för regeringen.
105. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ideella organisationers viktiga arbete med stöd till brottsoffer och tillkännager detta för regeringen.
106. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Brottsoffermyndigheten och tillkännager detta för regeringen.
107. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om barn som utsätts för brott och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3157 av Helena Vilhelmsson m.fl. (C):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det måste säkerställas att specialistkompetens finns inom brottsutredningar av våld i nära relation och sexualbrott i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de som i sin yrkesroll ofta kommer i kontakt med offer för våld i nära relation ska få kontinuerlig kompetensutveckling inom ämnet och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att relevanta myndigheter måste ges i uppdrag att arbeta förebyggande och strukturerat för att inte fler ska falla genom samhällets skyddsnät och bli offer för våld i nära relation och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt säkerställa att den som är utsatt ska få brottsofferstöd inom ett dygn från att en anmälan görs om brott i nära relation och tillkännager detta för regeringen.

23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka det återfallsförebyggande arbetet för personer som dömts för sexualbrott och våld, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om den nationella hjälplinjen som erbjuder stöd till personer som upplever sig ha tappat kontrollen över sin sexualitet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur digitala bordeller som vänder sig till svenska användare kan stoppas och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3159 av Malin Björk m.fl. (C):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av sekretessbrytande regler mellan myndigheter för att samverka och förebygga brott och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att stärka sekretessen för personuppgifter och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brottsofferjourerna behöver större kapacitet för att stötta utsatta journalister och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3164 av Ulrika Liljeberg m.fl. (C):

20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett ökat statligt ansvar för kränkningsersättning och skadeståndsansättning till brottsoffer och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införandet av kränkningsersättning till nära anhöriga och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av utökad registerkontroll så att fler typer av brott omfattas av kontrollen och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om efterföljande och regelbunden registerkontroll och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera lagen om grovt fridskränkingsbrott mot barn och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilda företrädare för barn ska kunna medges befogenhet att fatta beslut om vård- och stödsatser i vissa fall och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att barnahus för unga brottsoffer måste säkerställas i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn, inklusive effektiv uppföljning, av den totala tid det tar för utredning och brottmålsprocess i barnärenden och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stoppa de digitala bordellerna och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kontaktpersoner för kvinnor och barn som lever med skyddade personuppgifter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förövaren, när våld skett i hemmet, ska flytta och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2**Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet**

Motion	Motionärer	Yrkanden
17. Motioner som bereds förenklad		
2024/25:17	Nima Gholam Ali Pour (SD)	
2024/25:38	Stina Larsson (C)	
2024/25:186	Catarina Deremar (C)	
2024/25:268	Andreas Lennkvist Manriquez m.fl. (V)	15
2024/25:421	Markus Wiechel (SD)	4, 5 och 7
2024/25:500	Martina Johansson (C)	3
2024/25:820	Eva Lindh och Åsa Eriksson (båda S)	
2024/25:913	Magnus Manhammar (S)	
2024/25:1063	Christofer Bergenblock och Anne-Li Sjölund (båda C)	
2024/25:1077	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2024/25:1168	Yusuf Aydin (KD)	
2024/25:1332	Ulrika Westerlund m.fl. (MP)	
2024/25:1389	Mikael Eskilandersson m.fl. (SD)	44
2024/25:1413	Sara Gille m.fl. (SD)	3 och 4
2024/25:1414	Michael Rubbestad m.fl. (SD)	3, 10 och 15
2024/25:1490	Magnus Berntsson (KD)	Delyrkande 1
2024/25:1531	Marléne Lund Kopparklint (M)	
2024/25:1542	Marléne Lund Kopparklint och Jennie Wernäng (båda M)	
2024/25:1597	Lawen Redar och Daniel Vencu Velasquez Castro (båda S)	
2024/25:1598	Lawen Redar (S)	
2024/25:1669	Daniel Vencu Velasquez Castro m.fl. (S)	
2024/25:1678	Sofia Skönnbrink (S)	
2024/25:1903	Nooshi Dadgostar m.fl. (V)	1, 3, 4, 6, 8, 10, 11 och 13
2024/25:1904	Gudrun Nordborg m.fl. (V)	4
2024/25:1929	Gudrun Nordborg m.fl. (V)	17
2024/25:1968	Fredrik Saweståhl (M)	
2024/25:2056	Niels Paarup-Petersen (C)	17
2024/25:2059	Niels Paarup-Petersen (C)	3 och 4
2024/25:2062	Ann-Sofie Alm (M)	3 och 7
2024/25:2068	Stina Larsson och Helena Vilhelmsson (båda C)	
2024/25:2072	Alireza Akhondi (C)	3–5
2024/25:2092	Noria Manouchi (M)	1
2024/25:2108	Lars Beckman (M)	
2024/25:2174	Eva Lindh m.fl. (S)	
2024/25:2227	Johanna Rantsi (M)	
2024/25:2229	Johanna Rantsi (M)	
2024/25:2235	Johanna Rantsi (M)	1 och 3
2024/25:2495	Anne-Li Sjölund och Christofer Bergenblock (båda C)	
2024/25:2498	Helena Vilhelmsson (C)	

2024/25:2600	Boriana Åberg (M)	2
2024/25:2614	Märta Stenevi m.fl. (MP)	3 och 5
2024/25:2618	Rasmus Ling m.fl. (MP)	11, 14 och 29
2024/25:2827	Sten Bergheden och Johanna Rantsi (båda M)	2 och 4
2024/25:2918	Ann-Sofie Lifvenhage (M)	
2024/25:3022	Fredrik Lundh Sammeli m.fl. (S)	117 och 118
2024/25:3069	Ardalan Shekarabi m.fl. (S)	15 och 19
2024/25:3111	Teresa Carvalho m.fl. (S)	68, 74, 77, 78, 80, 83, 85, 89–92 och 101–104
2024/25:3157	Helena Vilhelmsson m.fl. (C)	8–10, 12, 23, 24 och 27
2024/25:3159	Malin Björk m.fl. (C)	27
2024/25:3164	Ulrika Liljeberg m.fl. (C)	20–22, 24–26, 35, 39 och 41
